

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Чергові директиви

Питання підготовки запланованого на 22 грудня робочого візиту в Україну президента Російської Федерації Володимира Путіна затверджені указом глави української держави Віктора Ющенка. Про це повідомляє прес-служба Президента України.

Відповідно до затвердженого плану заходів, МЗС доручено до 15 грудня підготувати проект програми візиту російського президента, пропозиції по складу офіційної делегації України і супровідних осіб. До 18 грудня на Михайлівській площі також мають підготувати до підписання Декларацію про зміст україно-російського стратегічного партнерства і План дій Україна — Росія на 2007—2008 роки. Кабінетові Міністрів Віктор Ющенко доручив до цього ж числа підготувати і внести йому на затвердження проект директив на офіційні переговори під час робочого візиту.

(Закінчення на 5-й стор.).

Міністри оборони відкривають дорогу засіданню комісії Ющенко—Путін

Учора в Києві відбулися зустріч міністра оборони України Анатолія Гриценка з віце-прем'єром, главою Міноборони РФ Сергієм Івановим, а також перше засідання підкомітету з питань безпеки україно-російської міждержавної комісії. На порядку денному, зокрема, звіти підкомісії, програми Ан-70, питання використання 31 випробного центру в Криму.

«Це засідання останнє з підкомітетів, що відкриває можливість зустрічі наших президентів Віктора Ющенка і Володимира Путіна», — зазначив міністр оборони України Анатолій Гриценко. А Сергій Іванов привітав усіх словами: «Здоровенькі були!». Як повідомили напередодні переговорів у прес-службі Міноборони України, за результатами зустрічі сторони підпишуть двосторонні документи про співробітництво міністерств оборони, регламент роботи підкомітету міждержавної комісії і протокол першого засідання підкомітету.

Європейці пропонують нам нову угоду

Майбутня угода про поглиблену співпрацю України та ЄС має відобразити європейський вибір Києва. З такою заявою виступили глави держав і урядів так званого Веймарського трикутника — Німеччини, Франції та Польщі, повідомляє «Німецька хвиля».

На зустрічі європейські лідери пропонують укласти з Україною додаткову угоду. «Вона має стати основою для співпраці і відповідати європейському виборі України», — наголосила канцлер ФРН Ангела Меркель. Вона також додала, що цей документ, однак, не міститиме положення про початок переговорів про вступ України до ЄС. Питання співпраці з Україною на порядок денний зустрічі «трійки» виніс Лех Качинський, який висловив занепокоєння, що майбутня інтеграція України до ЄС може обмежитися лише створенням зони вільної торгівлі.

■ ФОТОФАКТ

Учора кияни знову пікетували столичну міськдержадміністрацію. На мітинг проти підвищення житлово-комунальних тарифів зібралося близько п'яти тисяч прихильників різних політичних сил («Наша Україна», БЮТ, Блок Кличка). Вони тримали в руках прапори й символи своїх партій.

Уздовж тротуарів з обох сторін Хрещатика встановили пластмасові скриньки з картонною фігурою міського голови і табличкою в руці: «Напишіть, що

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ви про мене думаєте. Немає слів — плюньте!» 17-річна Настя написала Черновецькому таке: «На що ви сподіваєтеся? Народ ще не з'їхав з глузду, ми не сплачуватимемо тарифи. Це просто маразм!»

(Закінчення на 4-й стор.).

■ Я ВАМ ПИШУ...

За інвалідністю, не за віком

Біда моя ось у чому. За фахом я геолог, маю майже 37 років трудового стажу, але на пенсію пішов у 56 років за інвалідністю з розрахунку на той час 390 карбованців. Нині отримую 380 гривень. Як можна прожити на ці гроші з сучасними цінами?

Дуже прикро, що двірник з тим самим стажем, але який пішов на пенсію за віком, отримує 600 гривень. Та багато пенсіонерів ще й працювати можуть і хоч якось поліпшують свої матеріальні статки. А я після трьох інфарктів, операції на серці, ще й з протезами на ногах, вже нічого не можу. Та ще й дружина — інвалід II групи з пенсією в 320 гривень.

*З глибокою пошаною,
Микола ЗДОРЕНКО,
інвалід II групи.*

Київ.

■ У НОМЕР

Забути про прописку

Виключити з усіх нормативно-правових актів України термінологію про прописку пропонує уряд. Як передає ForUm, про це поінформував міністр юстиції Олександр Лавринович. Він зазначив, що, попри ухвалення закону про вільне переміщення громадян по Україні та безперешкодний вибір місця проживання, низка нормативно-правових актів ще містить норми стосовно застарілого поняття. У них, зокрема, використовується саме слово «прописка», а вираз «місце проживання» тлумачиться по-різному.

Дівчинка померла від переохолодження

Ще 27 жовтня зникла одинадцятирічна Оленка Шевченко, яка разом з батьками відпочивала на дачі у селі Українськомому Куликівського району. Ввечері вона вийшла прогулятися, і більше її ніхто не бачив. Незважаючи на інтенсивні пошуки, повідомлення в усіх місцевих газетах, дівчинку так і не знайшли. І лише щойно надійшла сумна звістка: мертву Оленку помітив у водоймі за три кілометри від села місцевий житель. Як показала судово-медична експертиза, дитина померла від переохолодження. Очевидно, заблукавши в темряві, вона потрапила у присеснянське озерце. Куликівська прокуратура проводить перевірку за цим фактом, повідомляє наш чернігівський кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО.

■ КОМЕНТАР

Земельна плутанина без початку і кінця

Як уже повідомляв «Голос України», центральним органом виконавчої влади у сфері державної реєстрації власності на нерухоме майно уряд пропонує визначити Міністерство юстиції.

Відповідний законопроект зареєстровано у Верховній Раді. Якщо положення документа підтримає парламент, у руках Мін'юсту будуть сконцентровані функції щодо нерухомості — і будівель, і гектарів. Нині повноваження з державної реєстрації земельних ділянок закріплено за Держкомземом.

Але головне не лише у тому, яке з відомств створить Державний реєстр прав на нерухоме майно (до речі, документ пропонує так

визначати термін «нерухоме майно»: «Нерухоме майно — земельні ділянки, а також об'єкти, розташовані на земельній ділянці, переміщення яких неможливе без їх знецінення та зміни призначення»). Пересічного землевласника більше схвилює інше. У прикінцевих та перехідних положеннях проект прописує нову редакцію статті 126 «Документи, що посвідчують право на земельну ділянку» Земельного кодексу, якою чітко, зокрема, окреслювалося: «Право власності на земельну ділянку і право постійного користування земельною ділянкою посвідчується державними актами...»

(Закінчення на 6-й стор.).

КОРОТКО

- У Сумах на 10 відсотків подорожчав хліб.
- У Євпаторії горів трамвай. Ніхто не постраждав.
- Газовики за борги хочуть відключити міські котельні Ужгорода.
- Прикарпатські депутати занепокоєні техногенно-економічними наслідками діяльності підприємств «Калійний завод» та «Оріана».
- На Львівщині троє дітей отруїлися побутовим газом.
- Генпрокуратура передала до суду кілька резонансних кримінальних справ.
- У Київській області аварії зазнала машина, на якій перевозили газ пропан-бутан.
- Космічний корабель «Дискавері» готовий до запуску.
- ООН вишукує майже 80 мільйонів доларів на гуманітарні програми для Північного Кавказу в 2007 році.
- За добу в Україні спалахнуло понад 100 пожеж, на яких загинуло 10 осіб.

Увага!

Редакція газети
«Голос України»
повідомляє,
що з 1 грудня 2006
року у відділі
реклами
змінено
телефони:
454-81-34
на 453-44-56,
454-81-44
на 453-44-57.

У донецькій загальноосвітній школі № 105 запрацювала нова котельня на електриці. Такий подарунок до 70-річчя цього навчального закладу зробив міський бюджет. За словами директора школи Ірини Антипової (на знімку), якщо в попередні роки учні в класах сиділи в куртках і рукавицях, то тепер для них створено комфортні умови.

Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Комітет Верховної Ради з питань науки і освіти рекомендує парламенту внести зміни до Бюджетного кодексу України, які передбачають, що фінансування сільських закладів дошкільної освіти має здійснюватися не із сільських, а з районних бюджетів за рахунок міжбюджетних трансфертів

Голова парламентського Комітету з питань банків і банківської діяльності Петро ПОРОШЕНКО прогнозує, що в січні варто очікувати на різкий стрибок цін, насамперед на нафтопродукти, оскільки спроби уряду домовитися з нафтовими компаніями про фіксовані ціни уже призвели до дефіциту пального в окремих регіонах країни (УНІАН)

■ У НОМЕР

Потрібні інвестиції

Учора завершився візит Прем'єр-міністра України Віктора Януковича до США. У своєму останньому на американській землі виступі під час робочого ланчу з провідними представниками фінансових і ділових кіл США в Нью-Йорку Віктор Янукович заявив, що до влади в Україні прийшли стабільні сили. А він сам розраховує працювати в уряді найближчі п'ять-десять років, і закликає американські ділові кола до співпраці, повідомляє УНІАН.

Віктор Янукович підкреслив, що в його уряді є велике бажання побудувати прозору політику — і внутрішню, і зовнішню: «Україна — це держава, яка визначилася зі своїм внутрішнім і зовнішнім курсом. Я приїхав до США для того, щоб це сказати. Сподіваюся, мене почують». Відзначивши, що сьогодні Україна експортує близько 70 відсотків своєї сировинної продукції, Янукович повідомив, що тепер уряд пропонує інноваційно-інвестиційну модель розвитку української економіки. «Є завдання поглиблювати глибину переробляння сировинних ресурсів, для чого потрібно залучати величезні інвестиції», — сказав він, пообіцявши, що його уряд налаштований створити відповідні умови, сьогодні й уряд, і парламент уже над цим працюють.

У цьому контексті прем'єр повідомив, що у грудні при уряді буде створено такий дорадчий орган, як рада інвесторів, до співпраці з яким він запросив американських бізнесменів, пообіцявши їм враховувати їхню точку зору стосовно змін до економічного законодавства України. Янукович також заявив, що саме 2006 року Україна вперше отримала можливість створення ефективної системи управління. «Уперше створено коаліцію в парламенті, коаліційний уряд, уперше перерозподіл повноважень між президентом і урядом дає цій системі працювати ефективно й відповідально», — сказав Янукович. Тому, за його словами, тільки цього року з'явилася можливість почати системні реформи в державі.

Можливість діалогу не втрачено

Раїса Богатирьова (на знімку).

Лідерка парламентської коаліції охарактеризувала прийнятий парламентом у цілому державний бюджет України на 2007 рік як «документ національного компромісу» і висловила переконання, що Віктор Ющенко підпише цей закон. За словами Р. Богатирьової, у Президента є кілька варіантів реакції на ухвалений парламентом держбюджет-2007: не підписати його, підписати із зауваженнями або ж погодитися, що уряд і парламент максимально врахували пропозиції глави держави. «Переконана, у Президента не буде причин прислухатися до тих, хто радить йому не підписати цей документ, — вважає Р. Богатирьова. — Він має дуже сильну політичну карту і, гадаю, не використає цю карту проти народу України і як гарант Конституції підпише бюджет».

Коментуючи проблему з міністром закордонних справ Борисом Тарасюком, лідерка парламентської коаліції назвала рішення про його відставку справедливим. Вона зазначила, що у глави держави ніхто не забирав права подавати кандидатуру міністра закордонних справ, але за Конституцією у нього немає права звільняти цього міністра. Депутат наголосила, що особиста поведінка Б. Тарасюка «створювала конфлікт між інститутами влади», тому коаліція відправила міністра у відставку. За словами Р. Богатирьової, єдиний правовий вихід із ситуації, що склалася з міністром закордонних справ, — Президент має право подати наступну кандидатуру, а коаліція має право її затвердити. Рішення Печерського суду Києва щодо поновлення Б. Тарасюка на посаді міністра депутат назвала «лише процедурним рішенням», котре коаліція має намір оскаржити.

Коментуючи внесений народними депутатами з Партії регіонів законопроект про мови, Р. Богатирьова назвала цей документ «дуже важливим для нації та країни», не менш важливим, ніж економічні законопроекти. На її думку, закон про мови навіть певною мірою стабілізуватиме соціальну ситуацію в країні.

Юліана ШЕВЧУК.

Досвід сусідів стане нашим набутком

У середу в рамках дводенного офіційного візиту Голови Верховної Ради України Олександра Мороза до Республіки Польща відбулася зустріч української парламентської делегації з головою польсько-української парламентської групи Сейму і Сенату Республіки Польща Марексом Кухцінським та депутатами — членами групи.

Під час зустрічі наголошувалося на зацікавленості у розвитку міжпарламентської співпраці на всіх рівнях, що сприятиме поглибленню економічного співробітництва між Україною та Польщею.

Голова Верховної Ради України висловився за конкретизацію роботи двосторонньої Міжпарламентської українсько-польської асамблеї.

Серед перспективних напрямків двосторонньої співпраці він назвав розвиток транзитної мережі між Україною та Польщею, прикордонного співробітництва, співпрацю в енергетичній сфері, законодавчий супровід зняття проблеми енергозабезпечення для України і Польщі. На думку Голови Верховної Ради України, двостороння міжпарламентська асамблея має взяти активну участь у законодавчому супроводі вирішення цих питань.

Під час зустрічі також йшлося про важливість подальшого розвитку співпраці в агропромисловому комплексі, науковій, освітній сферах, обміну досвідом реформування страхової та пенсійної системи.

О. Мороз і М. Кухцінський висловились за необхідність визначення питань двосторонніх відносин, які потребують першочергового розгляду, і винести їх на опрацювання робочими групами у рамках українсько-польської парламентської асамблеї.

Відповідаючи на запитання польських парламентаріїв, Голова Верховної Ради України підкреслив, що на всіх сьогоднішніх зустрічах обговорювалося питання поставок м'ясної продукції з

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз вручив Маршалку Сенату РП Богдану Борусевичу орден України «За заслуги» I ступеня.

Польщі в Україну. У цьому контексті він поінформував, що український парламент ухвалив закон про ветеринарну медицину, який повністю відповідає вимогам СОТ. Кабінет Міністрів України також працює над розв'язанням цієї

проблеми, у Польщі працює делегація українських інспекторів. «У робочому порядку все буде вирішено. Важливо, щоб і польська, і українська сторони дотримувалися стандартів», — сказав О. Мороз.

Опозиція критикує бюджет та готується до нових виборів

Лідер БЮТ Юлія Тимошенко (на знімку) під час прес-конференції заявила, що ухвалений Верховною Радою бюджет на 2007 рік погіршує життя людей та несе в собі загрозу незалежності країни. До того ж, на її думку, практично всі показники бюджету розраховані неправильно.

Зокрема, Ю. Тимошенко зазначила, що показник інфляції, на якому базується формування дохідної та видаткової частини бюджету, «розрахований не просто неправильно, а жальливо неправильно». Адже якщо доходи базуються на показнику інфляції у 10 відсотків, а вся його видаткова, соціальна частина розрахована на занижений цифрі інфляції у 7,5 відсотка, то це вказує або на непрофесійність уряду, або на фальсифікацію бюджету, вважає лідер БЮТ.

Крім того Ю. Тимошенко звертає увагу на завищення показників зростання валового внутрішнього продукту (бо вони розраховані на старих цінах за енергоносії) та встановлення 2,5 відсотка дефіциту бюджету, що автоматично збільшує зовнішній борг України на 5 мільярдів гривень. Та й загалом, на думку лідера БЮТ, кабінет Януковича «живе сьогоднішнім днем», бо «у довгостроковій програмі запозичень до 2009 року уряд запланував у 2,5 рази збільшити державний борг — до 188 мільярдів гривень».

Водночас Ю. Тимошенко зазначила, що завдяки опозиції у бюджеті відсутні поло-

ження про вільні економічні зони та технопарки, повернуто пільги зі сплати ПДВ для сільгоспідприємств, вдалося прибрати норму, яка забороняла сплачувати пенсію працюючим пенсіонерам, тощо. Ю. Тимошенко також повідомила, що свої думки щодо бюджету на 2007 рік вона виклала Президенту під час зустрічі, яка відбулася в середу.

Коментуючи свою зустріч із Віктором Ющенко, Юлія Тимошенко зазначила: політична криза в країні вийшла сьогодні на такий рівень, що подолати її можна лише внаслідок скасування конституційної реформи через Конституційний Суд з подальшими достроковими парламен-

тськими виборами. «Наша команда працює над правовими основами, щоб це сталося якомога швидше», — сказала лідерка БЮТ, проте запевнила журналістів, що під час зустрічі з Президентом питання дострокових виборів не обговорювалося. (До речі, за повідомленням прес-служби глави держави, позиція Віктора Ющенка також збігається з позицією БЮТ у питанні недосконалої політичної реформи, проте Президент проти скасування політреформи.)

Натомість було обговорено підготовлений робочою групою законопроект про парламентську опозицію та ухвалений у першому читанні законопроект про Кабінет Міністрів.

Сепгій ЛАВРЕНЮК.

Найболючіші виклики сучасності

Бідність, трудова міграція, епідемія СНІДу, використання дитячої праці, застосування насильства під час затримання, корупція... Цей аж ніяк не весь перелік викликів сучасності оприлюднила на вчорашньому «круглому столі» Уповноважена Верховної Ради України з прав людини Ніна Карпачова.

За моніторингом Омбудсмана, за межею бідності перебувають близько 70 відсотків населення. А майже чверть працюючих отримують зарплату близько 400 гривень, яка навіть менша за прожитковий мінімум для працездатних осіб (525 гривень). Ніна Карпачова (на знімку) розглядає повернення трудових заощаджень як один із важливих чинників подолання бідності. У профільному парламентському комітеті підтримана її позиція стосовно визначення конкретних джерел погашення заощаджень в

обсязі не менш як 1,5 відсотка ВВП щорічно — це близько дев'яти мільярдів. (На сьогоднішній день людям повернуто лише три мільярди.) Водночас Уповноважена проти підвищення цін на житлово-комунальні послуги. Зростання тарифів, наголошувала вона, не може випереджати збільшення доходів населення.

Омбудсман стурбована і вкрай низькою довірою українців до представників Феміди, нерозкритим убивством Георгія Гонгадзе і перебуванням в найгіршому СІЗО України журналіста Володимира Лутьєва, справа якого, на її переконання, має замовний характер. Уповноважена вважає, що потрібно створити тимчасовий судовий орган для перегляду тих кримінальних справ, в яких засуджені не визнають себе винними.

У полі зору Уповноваженої залишається захист українських мігрантів. Днями за сприяння Омбудсмана і наших дипломатів поляки підписали позасудову угоду про добровільне відшкодування завданої родині Сергія Кудрі

матеріальної та моральної шкоди. Нагадаємо, заробітчанина, який повертався з вагітною дружиною до України, вбили польські поліцейські. А нещодавно за сприяння Ніни Іванівни після 56 (!) звернень до органів місцевої влади видано оглядовий ордер дитині-сироті в Києві.

Заступник голови Комітету у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів Валерій Сушкевич (на знімку) звернув увагу на захист прав людей з обмеженими фізичними можливостями. Найболючіші проблеми для них, за його словами, — недоступність освіти, транспорту, виборчого права, інформації і навіть владних інституцій. Інвалід на візку, казав парламентарій, не може потрапити навіть до суду, в тому числі і до Конституційного, через непристосовані для коліс східці.

Наталія ЯРЕМЕНКО.

Додаткові умови приватизаторам? Заборонити!

■ У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Такої думки з приводу практики висування додаткових умов участі покупців в аукціоні, конкурсі з приватизації державного майна парламентський Комітет з питань економічної політики. Він, як повідомляє парламентське Інформуправління, рекомендує Верховній Раді прийняти в цілому проект закону (реєстр. номер 2351) про внесення змін до деяких законів України з питань приватизації, внаслідок чого Фонду державного майна України, в тому числі Верховній Раді Автономної Республіки Крим та місцевим радам, буде заборонено встановлювати додаткові умови приватизаторам.

Іншими нормами документа Кабінетові Міністрів України буде надано право встановлювати замість Фонду держмайна кваліфікаційні вимоги для учасників конкурсу, відкритих торгів з продажу контролюючого пакета акцій підприємств, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави.

Члени комітету вбачають у цих нормах своєрідний заслін «прихвизаторам», адже з'явиться додаткова

можливість впорядкувати процеси приватизації державного майна, надати їм більшої прозорості, підвищити зацікавленість до неї з боку потенційних інвесторів та істотно збільшити надходження коштів до державного бюджету.

А ось парламентський Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи обійнятий «золотий інвестиційний дощ» не зваблює. Він висловив застереження до законопроекту «Про стимулювання інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання в Україні у сфері розробки та впровадження енергозберігаючих заходів та енергоефективних проектів» і рекомендує Верховній Раді його відхилити. Попри те, що автори документа (проект № 2519) обіцяють створення сприятливих умов для інвестування в українське промислове виробництво на розробку та впровадження енергозберігаючих заходів та енергоефективних проектів, надання податкових пільг відповідним виробникам, що в перспективі знизить енергозалежність усієї вітчизняної промисловості.

Обговорюючи проект, народні депутати з цього комітету звернули увагу на екологічний аспект, з огляду на норму про «70 відсотків коштів від збору за забруднення навколишнього природного середовища, що підлягають сплаті суб'єктами господарювання». Було запропоновано цей розділ вилучити, оскільки він, на думку народних обранців, не є фінансово обгрунтованим. Розгляд такого питання, зауважували вони, можливий лише після сформування Державного реєстру підприємств, установ, організацій, які опікуються розробкою, впровадженням та використанням енергозберігаючих заходів та енергоефективних проектів. На його базі можна було б здійснити економічні розрахунки, ефективність енергозберігаючих заходів і термін дії законопроектної норми, наголосив голова комітету Валерій Кальченко. Крім того, унормування такого співвідношення може призвести до узаконення прецеденту, коли деякі категорії забруднювачів природного середовища домагатимуться залишити частку від збору за забруднення у своєму користуванні.

■ ФОТОФАКТ

Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).

Учора в Києві за участі членів Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформації, членів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, керівників телерадіокомпаній, медіа-фахівців громадських організацій та представників ЗМІ відбувся «круглий стіл» на тему: «Місце і роль Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення у розвитку інформаційної сфери та зміцненні інформаційної безпеки України».

На знімку: під час засідання «круглого столу».

■ САМОВРЯДУВАННЯ

Басейн і джакузі в... райраді

У Вінниці, на відміну від деяких обласних центрів, районні ради відстояли своє право на існування. Проте, як саме використовують приміщення у найбільшій райраді обласного центру, Ленінській, міський голова Володимир Гройсман побачив на власні очі під час чергового щомісячного об'їзду міста. Про цю поїздку «батьки» міста не попереджували господарів названої райради, тож і зустріли гостей не її керівники, а... будівельники. Найбільше їх працювало у підвальному приміщенні.

Коли гості спустилися туди, то не могли стримати здивування. Найперше їхню увагу привернув... басейн. Він уже майже готовий, залишилися лише напустити води. Поруч споруджується солярій, джакузі. Орендар заявив, що робить усе на законних підставах, пред'явив договір оренди частини приміщення строком на десять років. Мовляв, які претензії?

Хоч як дивно, такої само думки дотримувався і голова Ленінської райради Юрій Бондар. «Та ніяка це не сауна, —

доводив він, — тут буде оздоровчий центр. І що в цьому поганого? Одні орендарі нам безплатно полагодили систему вентиляції, інші — сантехніку. Ми на таке ніколи грошей не знайшли б».

До «інших» орендарів гостям довелося довго достукуватися. Ще до зустрічі з господарем будинку, вони звернули увагу на великі металеві двері у тому самому підвальному приміщенні. Коли їх нарешті відкрили, то побачили, що за спеціально обладнаними столами працюють,

як з'ясувалося, майстри-ювеліри. Вони не звертали уваги на гостей, продовжували зосереджено виконувати роботу. Лише один — той, хто відчинив двері, подав договір на оренду частини приміщення приватною ювелірною майстернею. Термін договору — один рік.

— Не райрада, а філія комерційних структур, — мовив спересерда міський голова і додав, що чинним законодавством заборонено використовувати адмінприміщення органів місцевого самоврядування не за

призначенням. Раніше, за словами Володимира Гройсмана, міськрада не могла впливати на вирішення подібної ситуації. Бо будівлі усіх райрад у місті Вінниці перебували у їхній же власності. З метою зосередження комунального майна, що розташоване на території міста, в одних руках облрада 10 листопада ц. р. прийняла рішення про передачу їх міській територіальній громаді. Тож вона й вирішуватиме, як бути далі із саунами, басейнами та джакузі...

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

Розмежувати повноваження і відповідальність Назріла потреба втілення в життя конституційної реформи

Багато дискусій ведеться останнім часом навколо системи управління, яка нині існує в державі. Всі доходять висновку: вона не відповідає вимогам часу, її потрібно докорінно змінити, але реально нічого не змінюємо, не впроваджуємо в життя те, що вже підкріплено законодавчо.

Більш як п'ятнадцять років блукаємо і шукаємо той філософський камінь, який допоможе розв'язати всі наші проблеми — особисті, суспільні, громадські, — та все не знаходимо.

На жаль, Конституція не стала основним документом нашого життя. Ми можемо скільки завгодно пишатися тим, що перша в Європі Конституція з'явилася в Україні, і це була Конституція Пилипа Орлика, але водночас повинні визнати: у нас відсутня повага до Основного Закону. У нас не виконуються практично всі вимоги Конституції.

Конституційна норма говорить про те, що висловлена недовіра голові районної, обласної державної адміністрації половиною складу рад чи двома третинами дає підстави для прийняття відповідного рішення Президентом. Дві третини — це, безумовно, відставка. Половина — умовно кажучи, звільнення часу.

Треба приймати рішення, не затягувати процес, не переводити його в конфлікт, щоб не створювати проблем у цих регіонах.

Реалії сьогодення свідчать про те, що живемо не розумом, а гаслами. Часто помноженими на лукавство, коли заявляємо одне, думаємо друге, робимо — третє. Як підсумок — упритул наблизилася до такої ситуації, коли точки напруги у суспільстві переросли в точки «розладу».

Складається враження, що Президент не зацікавлений у доведенні конституційної реформи до кінця. Запропонований главою держави проект закону України «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» не сприяє вирішенню кадрової проблеми в разі невідповідності займаної посади голови районної, обласної державної адміністрацій. А навпаки, через додаткові механізми захисту перебування осіб на вказаних посадах дає в руки головам районних та обласних державних адміністрацій індульгенцію недоторканості, привід для безкарних зловживань своїм службовим становищем, на практиці робить неможливим звільнення особи з

цієї посади за рішенням ради.

Постає запитання: чому проектом Президента в привілейований стан ставиться голова райдержадміністрації стосовно голови районної ради, для звільнення якого подібні підстави та порядок висловлення недовіри не передбачаються? Чому проектом закону надаються переваги структурі виконавчої влади?

Якщо на державному рівні всі заявляють, що голова районної державної адміністрації та голова районної ради несуть однаково відповідальність за розвиток території, то чому голові ради може бути висловлено недовіру в будь-який час, незалежно від терміну перебування на посаді, а щодо здійснення цієї процедури стосовно голови районної державної адміністрації створюються певні обмеження. У такий спосіб голова районної державної адміністрації уникає персональної відповідальності перед громадою за прорахунки та недоліки, що взагалі є парадоксом.

Якщо погодитися з проектом Президента, то виникнуть такі правові суперечності:

— Проект Президента суперечить пункту 12 статті 46 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», в

якому йдеться про те, що пропозиції стосовно питань на розгляд ради (в тому числі і щодо недовіри голові відповідної державної адміністрації) може вносити голова районної ради.

— Цей проект позбавляє конституційного права депутата пропонувати питання для розгляду їх радою та суперечить частині 3 пункту 2 статті 19 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад».

— Якщо зберегти пункт 5 статті 72' проекту в редакції Президента, то, по-перше, вимога висновків усіх постійних комісій про обгрунтованість підстав для висловлення такої недовіри може анулювати безпосереднє право однієї третини депутатів щодо розгляду їх пропозицій на пленарному засіданні ради.

По-друге, якщо залишити пункт 5 статті 72' проекту, то не виключена ситуація, коли одна із постійних комісій ради, в якій, наприклад, із 5—7 членів комісії переважають на один голос підлеглі голові відповідної державної адміністрації, зробить висновок (під адміністративним) про необгрунтованість підстав для висловлення такої недовіри. І тоді, відповідно до пункту 5 статті 72' проекту, питання на сесії не може бути розглянутим. 3—4 депутати, залежні

від голови місцевої державної адміністрації, можуть зірвати розгляд питання, висунутого однією третьою загального складу ради.

Це знову ж таки порушення прав депутатів, передбачених Конституцією та законодавством України.

І головне, проект Президента про внесення змін до Закону України не вирішує основного недоліку статті 72: не вказуються терміни прийняття рішення Президентом України. А звідси впливає висновок: якщо навіть рада врахує усі підстави статті 72' проекту та дотримається порядку висловлення недовіри голові місцевої державної адміністрації, то Президент держави, згідно з чинним Законом і згідно з запропонованим проектом, у термінах прийняття рішення не обмежений — може і два роки «думати» та «зважувати» так, як це Президент України робить сьогодні: по кілька місяців, а то й півроку, тримаючи на посаді тих голів райдержадміністрацій, кому районні ради висловили двома третинами від загального складу ради недовіру, і, таким чином, не виконує Конституцію і закони України.

Проект закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» не дає відповіді на запитання: як бути

у разі, якщо Президентом на посаду голови районної державної адміністрації чи обласної державної адміністрації призначається непрофесійна, некомпетентна людина, і громада не може очікувати її роботи?

Інша річ. Призначається на посаду людина амбіційна, емоційна, зухвала, корислива. Зміни також не передбачають впливу громади на цю людину.

Щоб уникнути ситуацій, які виникають на місцях з висловленням недовіри головам районної державної адміністрації, не треба змінювати чи підтасовувати чинне законодавство конкретно під когось, потрібно якнайшвидше чітко розділити повноваження між виконавчою та представницькою гілками влади, наділити органи самоврядування повноваженнями, які дозволяють їм формувати виконавчі комітети, з яких у подальшому можна було б запитати за роботу.

Необхідно прийняти новий закон про місцеве самоврядування. Його ухвалення потребуватиме прийняття закону про зміни до Бюджетного кодексу та про зміни до податкового законодавства, щоб можна було вивести органи місцевого самоврядування на самостійне забезпечення потреб місцевих громад на основі ефективної роботи органів місцевого самоврядування.

Петро ЗБАРОВСЬКИЙ,
голова Новотроїцької районної ради Херсонської області.

Збитки «Нафтогазу України» — результат політики уряду стосовно цієї компанії, вважає заступник голови правління цього підприємства

■ У НОМЕР

На Прикарпатті уже колядують

Івано-Франківська область. У всіх районах Прикарпаття стартували конкурси обрядів різдвяно-новорічного циклу. Фольклорні колективи, вокальні групи вишукують старовинні віншування, записують від бабусь давні колядки та шедрівки — усе для того, щоб гідно представити своє село. А 24 грудня переможці покажуть вертепи, маланки, заколядують та зашедрують на обласному конкурсі в Івано-Франківську. Такий захід, кажуть в обласному управлінні туризму і культури, проводиться задля відродження і збереження народних обрядів та звичаїв. Вік усіх учасників дійства не перевищує 35 років.

Дарина НАЗАРЧУК.

Вибух у житловому будинку

Тернопільська область. Трагедія сталася у восьмиквартирному будинку в райцентрі Теребовля через витік газу. З-під бетонних конструкцій рятувальники витягли 87-річну жінку, яку dopravили до центральної районної лікарні. На щастя, більше ніхто з 20 тутешніх мешканців не постраждав. Хоча половина з них опинилися без даху над головою: зруйновано чотири квартири, вибито шибки в будинках у радіусі ста метрів. Комісія райдержадміністрації того ж дня вирішила питання про відселення тих, хто залишився без житла. Також виділено скло для відновлення вікон, а будівельні конструкції у зруйнованих приміщеннях розібрано.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

■ ФОТОФАКТ

У південно-західному мікрорайоні Луганська завершено будівництво дитячої лікарні №2, його було профінансовано з міського бюджету. Вже функціонує поліклінічне відділення, а внутрішні роботи в стаціонарному блоці закінчать під кінець року.

На знімку: прийом веде лікар Олена Олексієнко.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Ногу довелося пришивати

Житомирська область. Медики Коростенської центральної міської лікарні виконали складну операцію: вони пришили пацієнтові ліву ногу, яку відрізав поїзд. Трагедія сталася з 23-річним залізничником, коли той вранці формував вантажний потяг. Не втримавшись, хлопець зірвався з підніжки, після чого його затягло під вагон. Обидві кінцівки було відтято. Праву ногу лікарям врятувати не вдалося.

Олексій КАВУН.

Гектар землі — 90 тис. грн.

Чернігівська область. З початку року в краї продано 118 земельних ділянок (71,7 гектара) за 6,46 мільйона гривень. Про це повідомив на засіданні прес-клубу реформ начальник відділу використання та оцінки земель головного управління земельних ресурсів Ігор Пузан. До бюджетів надійшло від її продажу 6,2 мільйона гривень. Загалом на Придесенні за кілька років куплено 782 ділянки площею 280 гектарів. Вартість проданого — 21,3 мільйона гривень, з них 18,2 мільйона надійшло до місцевих бюджетів. Найдорожче купують землю у Бобровиці, Чернігові, Ніжині та Прилуках.

Сергій ПАВЛЕНКО.

За дорогою стежитиме електроніка

На трасі Київ—Бориспіль розпочали встановлювати нову систему управління автомобільним транспортом. Новаторська система, щоправда, охопить лише 18 км траси: від Харківської площі до Борисполя. Київська електронна система буде єдиною у Східній Європі, повідомили в прес-службі Міністерства транспорту і зв'язку України, а запустити її планують улітку наступного року. Завдяки відеокерам, розмішеним уздовж дороги, спеціальним метеостанціям, вмонтованим у асфальт, водії заздалегідь зможуть одержувати попередження про погіршення погодних умов тощо. Метеостанції самі визначатимуть, скільки потрібно хімічних реагентів для покриття проїжджої частини. Система також попереджатиме про затори, вибоїни, аварії тощо, повідомляє УНІАН.

Як стверджують експерти, результати роботи металургів за 11 місяців свідчать про те, що нинішній рік стане найуспішнішим для галузі за останнє десятиліття

Підсіли на наркотики. Й не тільки

Більше мільйона наших співвітчизників страждають від наркотичної й алкогольної залежності. Офіційно ж на обліку перебуває лише 117 тисяч наркоманів і 650 тисяч алкоголіків.

У Мінохорони здоров'я кажуть, що реальні масштаби проблеми ще треба буде оцінити. Цим займуться фахівці відкритої вчора Національної обсерваторії з алкоголю і наркотиків Міністерства охорони здоров'я України. Вони здійснюватимуть постійний моніторинг і готуватимуть щорічний національний звіт з цієї проблеми.

— Якщо держава не знає реальних цифр, не знає, як боротися з цим злом, то діагноз треба ставити всьому суспільству, — впевнений головний медик країни Юрій Поляченко. — Адже наркоманія й алкоголізм — проблеми не медичні, а соціальні, і на боротьбу з ними потрібно мобілізувати всі державні та громадські інститути.

28-літній Тетяні, яка була пацієнткою столичної наркологічної клініки «Соціотерапія», впоратися з проблемою допомогла родина. «На це знадобилося 10 років боротьби», — каже її мати Ірина

Дмитрівна. Нині Таня працює, читає книги — тобто веде нормальний спосіб життя. А її мама створює громадську організацію, покликану захищати права наркозалежних. Зокрема — на замісну терапію. Поки що в Україні така програма доступна тільки 300 пацієнтам, у тому числі і її Тані.

Потребують допомоги і самі медики. Ставка молодого лікаря-нарколога не досягає й 500 гривень. Надбавка у 25 відсотків за роботу з

«важким контингентом» приваблює далеко не всіх. «Щороку ми замовляємо 10 лікарів, а приходять один. Замовляємо 50 медичних сестер, а приходять тільки дві», — признається головлікар «Соціотерапії» Анатолій Вівеський.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

На знімку: міністр охорони здоров'я відвідав клініку «Соціотерапія».

Шанс позбутися залежності

Багатопрофільний центр лікування різних видів фізичної залежності відкриють у столичній Центральній клінічній лікарні водників. Про це днями на прес-конференції у Києві повідомила головний лікар закладу Світлана Праник. Аналогічний центр уже працює у Дніпропетровську.

Особливість підходу полягає у незначній тривалості основних процедур. Лікування нікотинової залежності триває дві години амбулаторно, алкогольної — п'ять, а наркотичної — добу стаціонару.

Метод, як зазначив його автор — американський професор Джейкоб

Хіллер, базується на блокуванні опіатних рецепторів у головному мозку. У такий спосіб пацієнтів позбавляють страху перед болючим лікуванням за ломкою. Коштуватиме весь курс від 250 доларів США, що приблизно вп'ятеро дешевше, ніж на Заході. Його здійснюватимуть після повного

обстеження організму, а потрібну психологічну підтримку надаватимуть протягом усього часу лікування. Метод новий для України, однак уже відомий у світі: ним успішно скористалися близько 15 тисяч пацієнтів, зокрема, у США, Іспанії, Італії, Болгарії.

Вікторія ЛАКИЗЮК.

«Черновецький, тікай, бо винесемо!»

(Початок на 1-й стор.).

А Тамара Леонідівна з дівчиною не погодилася.

— Тарифи справді потрібно підвищувати, але поступово, протягом трьох років, наприклад. Я сама — економіст, і те, що нам розповідають, з чого складається собівартість тарифів, це все брехня, — сказала вона.

Охорону громадського порядку вчора забезпечували більш як 500 співробітників міліції, а з боку будівлі міської адміністрації стояла

машина «швидкої допомоги». Перехожі обурювалися: «Взяти б усіх цих пікетувальників і забрати в психушку. Усе одно у них нічого не вийде».

Пенсіонерки мітингували із саморобними плакатами. Валентина Петрівна малювала свій до півпершої ночі. Лозунг придумала сама: «Черновецький, тікай, бо винесемо!»

— І якщо таке буде, я перша піду це робити, — зізнається старенька. — У мене пенсія 375 гри-

вень і двокімнатна квартира. Як-що віддам усю свою пенсію, на які гроші житиму? Чи мені одразу йти на цвинтар?

З імпровізованої трибуни до киян звернувся народний депутат Микола Томенко. Він закликав усіх пікетувальників узяти участь у міському референдумі за дострокове припинення повноважень міського голови Леоніда Черновецького.

— Зупинімо грабунки Києва, змістимо цю владу і оберемо тих людей, які справді переживають за киян, — промовляв він. Одразу і провів попереднє голосування. Тисячі рук піднялися вгору.

Наталія ОВДІЄНКО.

Борги ростуть разом із тарифами

З підвищенням тарифів у жовтні в області зросли і борги за житлово-комунальні послуги на 4,7 мільйона гривень. У середині листопада вони вже становили понад 56 мільйонів. Найгірше власники квартир платили за газ та опалення. А за вивезення сміття за новими тарифами хмельничани заплатили лише трохи більше десяти відсотків очікуваних сум.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Чергові директиви

(Початок на 1-й стор.).

В указі також зазначається, що Рада національної безпеки і оборони України та МЗС повинні до 15 грудня подати до секретаріату Президента України пропозиції до виступів і тез Президента України на засіданні Україно-російської міждержавної комісії, а також погоджені з російською стороною проекти програми засідання комісії і протоколу стосовно результатів засідання. Відповідним міністерствам і відомствам доручено до 11 грудня підготувати і представити до МЗС аналітичні довідки про стан, перспективи розвитку і проблемні питання двостороннього співробітництва між Україною та РФ у відповідних сферах, а також обґрунтування тем, які необхідно порушити на переговорах.

МЗС до 15 грудня має представити в секретаріат Президента України пропозиції до виступів, бесід і переговорів Президента України відповідно до програми робочого візиту, а також біографічну довідку про В. Путіна і низку інформаційно-довідкових матеріалів.

Кабінові доручено до 18 грудня вжити заходів для підписання під час візиту угоди між урядами України та Росії про реадмісії, а також протоколу про внесення змін і доповнень до міжурядової угоди про пункти пропуску через державний кордон між Україною та РФ.

До 26 грудня МЗС має представити Президентові України і Кабінетові Міністрів звіт за підсумками робочого візиту В. Путіна, а до 3 січня 2007 року — план заходів з реалізації досягнутих домовленостей і укладених угод під час робочого візиту, підкреслюється в документі.

Цікаво, якщо якесь із доручень не буде виконано у строк, Путіна через Черномирдіна попросять почекати з візитом?

■ ФОТОФАКТ

Клавдіївська фабрика ялинкових іграшок, що на Київщині, — одна з трьох, які існували в Радянському Союзі. У ті роки тут працювало понад 500 осіб, а нині — 56. Незважаючи на це, підприємство постачає товар не лише на ринок України, а й до країн Європи та Америки.

На знімку: робітниця фабрики розмальовує новорічну іграшку.
Фото Олександра КУЗЬМІНА (УНІАН).

Сільському голові подякував президент... Ізраїлю

«Президент Ізраїлю Моше Кацав та його дружина пані Гіла Кацав зворушені теплим прийомом, який ви організували під час їхнього приїзду в село Тернівку, вдяч-

ні за турботу про збереження пам'яті про євреїв, розстріляних нацистами». Це рядки з листа, якого сільський голова Тернівки, що в Бершадському районі, Михайло

Кузик, отримав від посла Ізраїлю в Україні Наомі Вен-Амі.

Президент Ізраїлю побував у подільському селі під час відзначення 65-ї річниці трагедії Ба-

биного Яру. У Тернівці в роки окупації фашисти розстріляли більш як дві тисячі євреїв. Серед них — близькі родичі дружини високого гостя. Візит ізраїльського

президента був неофіційним, тому керівник сільської громади сам зустрічав, приймав і проводжав гостей.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Ксьондз і його ансамбль

Завтра в Житомирі пройде IV фестивалю польської пісні і танцю. Окрасою має стати презентація першого компакт-диска дитячого вокального ансамблю «Фатимські незабудки» з Довбиша (це селище під назвою Мархлевськ було до середини 30-х років минулого століття центром єдиного в Україні польського національного району). Записані на диск пісні, колядки і пасторальки — це результат копіткої праці керівника ансамблю ксьондза Петра Ворви і 31 його вихованця. Чудова акустика Житомирського кафедрального костелу святої Софії, де здійснили запис, надає дитячому співу особливої чарівності. Вийшов диск завдяки підтримці фундації «Допомога полякам на сході», голови обласного відділення Партії промисловців і підприємців Миколи Дегліса та Польського наукового товариства.

Олексій КАВУН.

■ ФОТОФАКТ

У виставковому залі Успенського собору Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника відкрито виставку «Святина, обпалена війною», на якій представлено відреставровані ікони і фрески, пошкоджені в роки війни.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Цікаво, якщо якесь із доручень не буде виконано у строк, Путіна через Черномирдіна попросять почекати з візитом?

Вибори відбудуться за будь-якої явки

Після того як президент Росії Володимир Путін підписав федеральний закон, що скасовує поріг обов'язкової явки на виборах усіх рівнів, усі майбутні вибори в Росії вважатимуться такими, що відбулися.

Закон «Про внесення змін у федеральний закон «Про основні гарантії виборчих прав і права на участь у референдумі громадян Російської Федерації» та Цивільний процесуальний кодекс Російської Федерації» набув чинності, повідомила в середу прес-служба глави держави.

Підписаний закон було прийнято Державною Думою 17 листопада і схвалено Радою Федерації 24 листопада 2006 року. Ним передбачається зняти мінімальний поріг явки виборців на виборах будь-якого рівня.

Тетяна КРАВЧУК.

Санкт-Петербург.

У студентському розкладі — Польща

Тиждень Республіки Польща триває у Прикарпатському національному університеті імені В. Стефаника.

Його мета — більше дізнатися про життя сусідньої держави, з університетами якої науковці і студенти співпрацюють понад десять років. У рамках тижня проходить демонстрація польських фільмів, вікторина «Чи знаєш ти Польщу?», конкурс читців польської поезії, концерт художньої самодіяльності, а для вчителів-полоністів — відкрите заняття з методики викладання польської мови.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Молитовний сніданок

Президент Литви Валдас Адамкус зустрівся з провідними політиками, підприємцями, громадськими і релігійними діячами, лідерами молоді на так званому молитовному сніданку.

Традиція молитовних сніданків виникла 1942 року, коли кілька американських сенаторів заснували неформальні зустрічі, прагнучи керуватися заповідями Христа в спілкуванні між собою. З 1953-го в них почали брати участь і американські президенти. У Литві цю традицію запровадив 2001 року Валдас Адамкус, що велику частину свого 80-

літнього життя провів у США. Цього разу, звертаючись до присутніх, президент запропонував ввести в політичний лексикон поняття «відповідальне лідерство»: «Зрозуміємо, що зобов'язані служити людям, що маємо відчувати відповідальність перед ними... Ми зобов'язані цю важливу цінність повернути в повсякденність. Без неї я не уявляю ні майбутнього Литви, ні майбутнього демократичного світу. Мости довіри зобов'язані об'єднати нас усіх: людей, суспільство і державу».

Володимир СТРОЙ.

Вільнюс.

Зірки в гостях у Захарової і Гришка

У Києві в театрі ім. І. Франка 9 грудня вперше відбудеться безпрецедентна подія — «Зіркові вечори Стелли Захарової і Володимира Гришка».

На прес-конференції організатор і натхненник вечорів, олімпійська чемпіонка зі спортивної гімнастики Стелла Захарова пояснила ідею проекту: «Ми хочемо зібрати разом найвідоміших українців, які живуть не тільки в нашій країні, а й за кордоном. Тут будуть представники спорту, мистецтва, науки. Ми хочемо донести все краще, що створено знаменитими українцями, нашої молоді. Докладно програму вечора ми розкривати не хочемо. Тільки натякну, що в основі її сценарію відома казка «12 місяців». Звісно, буде і концерт».

Вечір вестимуть сама Стелла, Володимир Гришко, Святослав Белза та Ольга Сумська. А гостями стануть Анастасія Стоцька, Наташа Корольова, Богдан Ступка, Віталій Кличко, Леонід Буряк, Яна Клочкова, Зінаїда Турчина та багато інших.

Вл. інф.

■ СВІТ КОРОТКО

США

Рекомендації для Буша

Ситуація в Іраку дедалі погіршується, вважають представники республіканської та демократичної партій США. Свою доповідь вони подали президенту Бушу. У документі «Шлях вперед: новий підхід», робота над яким тривала вісім місяців, Білому дому представлено 79 рекомендацій. Одне з пріоритетних завдань полягає в тому, щоб негайно перевести дислокований в Іраку 140-тисячний американський військовий контингент із бойових дій на навчання і підтримку іракських сил безпеки. Отже, у перші місяці 2008 року, йдеться в документі, американські підрозділи могли б залишити Ірак. Однак точні терміни виведення військ не зазначено.

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ

Убивство, а не підозріла смерть

У Лондоні на одному з місцевих цвинтарів сьогодні поховують колишнього офіцера ФСБ Росії Олександра Литвиненка. Тим часом поліція дійшла висновку, що він помер насильницькою смертю, повідомляє британський телеканал «Скай ньюз» з посиланням на джерела в британській поліції. На підставі попередніх висновків тепер смерть Литвиненка розглядають як убивство, а не як підозрілу смерть. Учора до Лондона також прибули співробітники ізраїльських спецслужб з метою допомогти місцевій поліції і контррозвідці. Британців цікавлять зібрані ізраїльтянами матеріали про емігрантів з Росії — опонентів Кремля.

ТУРЕЧЧИНА

Йдуть на поступки

Туреччина виступила з ініціативою відкрити Республіці Кіпр один свій аеропорт і морський порт у відповідь на аналогічні дії з боку Нікосії стосовно Північного Кіпру. Про це вона повідомила Євросоюз. Ініціативу Анкари буде обговорено в Брюсселі на зустрічі постійних представників країн-членів ЄС. Турецька сторона пропонує відкрити свої порти Республіці Кіпр терміном на один рік. Крім того, вона виступає за цілковите розв'язання кіпрської проблеми 2007 року. Раніше Анкара заявляла, що платформою для врегулювання проблеми має стати ООН, а не Євросоюз.

ЧИЛІ

Августо Піночет видужує

Колишній чилійський диктатор Августо Піночет почувається ліпше після перенесеного інфаркту. Лікарі Піночета заявляють, що він уже може самостійно сідати та їсти. Однак він і далі перебуватиме у військовому шпиталі, під стінами якого вже котрий день збираються і прибічники екс-лідера, і люди, які хочуть, щоб Піночет відповів за свої дії. 91-літнього Августо Піночета звинувачують у вбивствах і катуваннях населення в період його правління з 70-х до початку 90-х років.

Керівники Московської області і Севастополя підписали меморандум про співпрацю

■ У НОМЕР

Діяти за Конституцією

Учора *екс-глава парламенту, лідер Народної партії України Володимир ЛИТВИН на сайті «Оглядач» провів веб-конференцію*. Відповідаючи на запитання одного з відвідувачів стосовно доцільності скасування політреформи, він зазначив, що для початку тим, хто приймає рішення та повинен нести за них політичну відповідальність, потрібно заспокоїтися. Далі В. Литвин зауважив, що вдосконалення політичної системи — вимога часу, проте «український спосіб здійснення цієї роботи дискредитував назрілу потребу від самого початку. Оскільки одні розглядали політреформу як можливість досягнення реваншу після президентських виборів 1999 року, а інші, вже згодом, намагалися через маніпуляції із внесенням змін до Конституції залишити себе при владі». Окрім того, В. Литвин вважає, що оскільки в грудні 2004 року зміни до Конституції вносилися з метою виходу з політичної кризи, то можемо констатувати, що вони не виконали свого призначення. «Зараз потрібно перестати говорити про відміну чи про модернізацію Конституції, а забезпечити виконання її приписів, і в процесі роботи стане очевидним, що і як потрібно робити в плані конституційної реформи», — сказав голова Народної партії.

Сергій ІВАНІВ.

Імпульс туризму

на Тернопільщині дасть реалізація проекту розвитку місцевого самоврядування, який виграла область. Належить освоїти 500 тисяч гривень. На ці кошти планують створити два туристсько-відпочинкові центри, обласний туристично-інформаційний центр. Буде також сформовано два кластери сільського туризму та облаштовано два нові туристські маршрути. Робочі місця у цій сфері отримають 20 осіб, ще 50 господарів матимуть додатковий заробіток, приймаючи любителів мандрівок у власних садибах.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Моцарт повернувся до храму

У Львівському соборі св. Юра пролунав «Реквієм» Моцарта у виконанні Заслуженої академічної хорвої капели «Трембіта». Ексклюзивний концерт у діючому храмі спонукав до мандрівки у позаминуле століття. Саме тут 180 років тому твір прозвучав уперше. Його виконував хор, який заснував син геніального композитора — Франц Ксавер. А він прожив у Львові тридцять років. Нині у місті діє Моцартівське товариство.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

■ ПЕРЕДПЛАТИВ І ВИГРАВ

Приз вручила донька

Давній передплатник «Голосу України» Кім Данилович Проценко (на знімку) — інвалід війни, людина з активною життєвою позицією. Приз випав йому вперше і доречно — 14 грудня ветеран святкує свій 79-й день народження. Його вручила донька. Ольга Кімівна працює начальником поштового відділення у смт Новоолексіївка Генічеського району на Херсонщині. Очолюваний нею колектив є активним пропагандистом нашої газети і вже двічі поспіль отримував цінні подарунки від редакції.

— Дуже до вподоби, я вже справжній красень, — сказав Кім Данилович, вбравшись у наш приз — брюки Херсонського підприємства з пошиву чоловічого одягу «Красень». — Велике спасибі спонсору і журналістам «Голосу».

Алла БРУСИЛОВА. Херсонська область.

Фото автора.

Президент Ірану Махмуд Ахмадінежад заявляє, що його країна освоїть атомні технології до початку 2007 року

Погляд у завтра

Не кожна іноземна компанія, що працює на ринку України, переймається її проблемами, а тим паче опікується її майбутнім — молоддю. Та й як серед розмаїття проблем і нерозв'язаних питань знайти саме ту, яка була б цільною не лише для країни перебування, а й слугувала інтересам самої бізнесової структури, як правило, зі всесвітньо відомим брендом.

Проводячи свої перші доброчинні інноваційні кроки на теренах нашої держави, такі компанії одразу влучають у десятку, обираючи об'єктом своєї уваги єдиний, унікальний позашкільний навчальний заклад учнівської молоді, більше відомий як Мала академія наук. Після її реформування було створено, по суті, нову дієву систему підтримки талановитої молоді, майбутнього України, її юного обдаровання, якими вже тривалий час опікується знаний вчений і педагог, а нині президент МАН народний депутат України Станіслав Довгий.

Далеко не кожен учень може похвалитися тим, що, здобувши перемогу в щорічному Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідних робіт, він стає володарем сучасного комп'ютера чи має змогу відвідати аерокосмічний центр США, поспілкуватися з Леонідом Каденюком — першим космонавтом України, відвідати міжнародну виставку в галузі інформаційних технологій «CeBIT» у Ганновері та здійснити багато інших, не менш захопливих подорожей у світ знань.

Утім участь дітей у роботі МАН не обмежується лише Всеукраїнським багаторічним конкурсом-захистом своїх вузькоспеціалізованих науково-дослідних робіт.

Для ширшого залу-

чення учнівської молоді до наукової творчості, визначення її майбут-

но захистити свій реферат, у якому історія і сучасний бізнес сусідують з функціональними можливостями мобільних терміналів та причинами їх зміни, недоліками та перевагами стільникових рішень у порівнянні з конкурентними

участь у конкурсі, учні стають студентами, як Микита Приходько з Донецька, котрий навчався в спеціалізованому санаторно-інтернатному закладі II—III ступенів «Ерудит» для обдарованих дітей, а нагороду здобув уже будучи студентом Харківського національного економічного університету.

Саме це мав на увазі генеральний директор компанії замовника «Нокія Україна» Велі-Міко Еломаа, зазначаючи, що вже сьогодні деякі переможці конкурсу готові до праці в телекомунікаційних компаніях. Загалом такі конкурси сприяють підготовці кадрів з інфотелекомунікаційних технологій. Ми приємно вражені рівнем знань конкурсантів. Це є беззаперечним свідченням того, що таке сприяння професійному зростанню молоді, яке відбувається в Малій академії наук, стає віднині і нашим спільним завданням, — додав глава компанії.

У відповідь директор МАН Оксен Лісовий подякував керівництву компанії за надану можливість ще раз продемонструвати науковий вишкіл своїх вихованців, додавши, що цей конкурс є великим стимулом для молоді в реалізації інноваційних рішень. Це і стимул, і зацікавленість учнів у набутті відповідного життєвого досвіду. І наголосив, що не за горами — ціла низка майбутніх, не менш цікавих конкурсів і змагань.

Микола ПАВЛЕНКО.

Фото надано МАН.

Оксен ЛІСОВИЙ, директор МАН, з переможцем конкурсу Дмитром Усатюком.

нього та з метою більш ранньої професійної орієнтації МАН запроваджує серію невеликих відкритих бліц-конкурсів, як допоміжних до основного, що зазвичай проходить у три етапи. Один з них і став предметом моєї уваги — конкурс цільових розробок на замовлення телекомунікаційної компанії.

...У невеличкій затишній залі юримлося зо два десятки дівчат і хлопців, зосереджено вдаючи із себе дорослих. Хвилювання наростало з кожною хвилиною в очікуванні оголошення результатів вистражданого конкурсу. Хвилювались усі: й діти, й дорослі. Перші мали привселюд-

розробками. Другі — тобто члени представницької експертної комісії (з обох сторін по п'ять осіб) мали неупереджено оцінити науковий доробок неофітів у науці.

Учасники конкурсу чітко формулюють і викладають свої думки, роблять глибокий аналіз під час розкриття теми, рідко читають з листа, натомість вдало імпровізують. Як, скажімо, старшокласник Очаківської школи імені П. Шмідта Дмитро Усатюк, котрий здобув перше місце. Чи Сергій Роман, учень Володимир-Волинської гімназії, який посів третє місце. А трапляється й таке, коли, беручи

■ КОМЕНТАР

Земельна плутанина без початку і кінця

(Початок на 1-й стор.).

Тобто Державний акт на землю, форма якого затверджувалася Кабінетом Міністрів, визнавався єдиним документом, котрий посвідчує права власника на земельну ділянку. Тепер для статті 126 чинного Земельного кодексу пропонується й інша назва — «Визнання та підтвердження права на земельну ділянку», й інший зміст — «Право власності та інші права на земельну ділянку визнаються, якщо вони зареєстровані у Державному реєстрі прав на нерухоме майно. Наявність права власності на земельну ділянку підтверджується свідоцтвом про державну реєстрацію права власності на нерухоме майно, а наявність інших прав на земельну ділянку — документом установаженого зразка про державну реєстрацію інших речових прав та їх обтяжень».

У селян, яким доводилося продавати навіть поросля, щоб виготовити Державний акт на пай чи на присадибну ділянку, запитань виникне чимало. Головне — невже

вкотре обдурили?! Адже з високих трибун спочатку говорили красиві слова про аграрну реформу, що держава віддає їм безоплатно землю, заплатити треба лише за виготовлення Держакта — саме того (єдиного!) документа, що посвідчує не лише їхнє право на землю, а й їх нащадків. Іноді у чиновницьких кабінетах лякали: хто не подбає про отримання державного акта, землю може втратити взагалі...

Після ухвалення проекту Держакт стане вже ніби й непотрібним. Тоді законної сили набуває положення: «Право власності та право постійного користування на земельну ділянку... виникає з моменту державної реєстрації в Державному реєстрі прав на нерухоме майно». Звідси запитання... Багато з них поки що залишаються без відповіді. Чи потурбується держава, щоб усі посвідчені Державними актами ділянки потрапили до того реєстру? Чи потрібно Держакт міняти на свідоцтво про державну реєстрацію права власності

на нерухоме майно? У скільки часу і коштів стане такий обмін? А тим, хто не отримав на присадибну ділянку чи пай Державний акт, уже й не клопотатися, не оббивати пороги кабінетів райвідділу земельних ресурсів та інших офіційних установ — почекаати, доки замість нього видаватимуть свідоцтво про держреєстрацію? Чи не зумовить ухвалення пропонованого документа ще більшу плутанину в земельних справах і перерозподіл наділів на користь багатших і ближчих до владних структур? Бо за положеннями законопроекту виходить: хто спритніший отримає свідоцтво про державну реєстрацію права власності на наділ, той і правий. Чи гарантуватиме тоді відновлення справедливості наявність на руках Державного акта?

Звісно, можна погодитися, що система землевпорядкування, яка є в країні, далека від досконалості, але це не той випадок, коли треба вдаватися до радикальних дій, спантеличуючи мільйони громадян.

Галина КВІТКА.

Два — Шацьких, два — Роналдо...

Табло

Футбол. Ліга чемпіонів. Груповий раунд. 6 грудня.

Група Е. «Ліон» (Франція) — «Стяуа» (Румунія). 1:1 (Діарра, 12 — Діка, 2).

«Динамо» (Україна, Київ) — «Реал» (Іспанія, Мадрид). 2:2. Голи: Шацьких, 13, 27, Роналдо, 86, 88 (п).

«Динамо»: Шовковський, Маркович, Родріго, Родольфо (Мандзюк, 34), Несмачний, Гусев, Юсуф, Михалик, Белькевич, Мілевський (Ротань, 84), Шацьких. **Тренер** — Анатолій Дем'яненко.

«Реал»: Лопес, Мічел Сальгадо, Торрес, Мехія, Роберто Карлос, Ньето (Валеро, 74), Бекгем, де ла Ред (Гарсія, 70), Діарра, Роналдо, Кассано. **Тренер** — Фабіо Капелло.

Попереджено: Родріго, 29, Роналдо, 37.

Арбітр — Майкл Райлі (Англія).

Київ. НСК «Олімпійський». 6 градусів. 30 000 глядачів.

	В	Н	П	М	О
1. «Ліон»	4	2	0	12	— 3 14
2. «Реал»	3	1	2	14	— 8 11
3. «Стяуа»	1	2	3	7	— 11 5
4. «Динамо»	0	2	4	5	— 16 2

Група Ф. «Манчестер Юнайтед» (Англія) — «Бенфіка» (Португалія). 3:1. «Копенгаген» (Данія) — «Селтик» (Шотландія). 3:1. «Манчестер Юнайтед» — 12, «Селтик» — 9, «Бенфіка» — 7, «Копенгаген» — 7.

Група Г. «Порту» (Португалія) — «Арсенал» (Англія). 0:0. «Гамбург» (Німеччина) — ЦСКА (Росія). 3:2. «Арсенал» — 11, «Порту» — 11, ЦСКА — 8, «Гамбург» — 3.

Група Н. «Андерлехт» (Бельгія) — АЕК (Греція). 2:2. «Мілан» (Італія) — «Лілль» (Франція). 0:2. «Мілан» — 10, «Лілль» — 9, АЕК — 8, «Андерлехт» — 4.

Анатолій Дем'яненко, ясна річ, був не в захопленні від того, що його підопічні, ведучи в рахунку два м'ячі ще за чотири хвилини до закінчення основного часу, все-таки втратили таку бажану перемогу.

— У цій Лізі чемпіонів у нас багато чого не вийшло через грубі помилки в обороні, — сказав він після зустрічі кореспонденту «Голосу України». — Щоразу та сама картина спостерігається. Ось і проти такого іменитого суперника, як «Реал», показуючи загальом досить змістовну гру, ми не уникли помилок, що вплинули на результат. Хоча ми працюємо персонально з кожним гравцем, усім пояснюємо, показуємо. Та віз і нині там. Якось недбалість, розхлябаність... Інших слів і не добереш. Було б значно краще, якби в обороні діяли тільки українські футболісти.

— А які інші причини невдачі в нинішній Лізі чемпіонів?

— Високий травматизм. У ході турніру ми втратили близько десяти гравців. От і сьогодні Родолфо, якого змушені були замінити, одразу зі стадіону доправили до лікарні з підозрою на струс мозку...

Хоч би як там було, а знаменитий «Реал», як ніколи, був близький до поразки. Максим Шацьких двічі забив у першій половині зустрічі. Але на останніх хвилинах «вершковим» вдалося уникнути невдачі. Роналдо замкнув навіс Де-віда Бекгема з кутового, а згодом реалізував зароблений пенальті і зрівняв рахунок.

Хоча «Реал», як кажуть, ще раніше зарезервував собі квиток до 1/8 фіналу. Насамперед тому Фабіо Капелло дозволив собі залишити кількох своїх зірок в Іспанії або посадити у запас. Однак і такий варіант складу був той іще: Бекгем, Роналдо, Роберто Карлос...

Однак для «Динамо» перемога в цьому двобої була потрібніша. Тому вони більше старалися. Вони активно використовували свій правий край, де і визрів перший гол. Валентин Белькевич виконав навіс, а Шацьких випередив Аль-

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

варо Мехію і відправив м'яча в сітку мимо Дієго Лопеса, забивши свій десятий гол у Лізі чемпіонів.

Слід зазначити, що на старті чудово проявив себе Бекгем, виконуючи роль диспетчера, віддаючи прекрасні передачі. Якби однією з них скористався Антоніо Кассано, то рахунок зрівнявся б уже на 17-й хвилині.

Але, як то є у футболі, не забив ти — пропускай. Красива комбінація у виконанні Олега Гусева і Артема Мілевського дала змогу Шацьких прорвати оборону гостей. Воратар відбив перший удар, а повторним Максим уразив ціль. За півгодини гри з іспанським грандом «Динамо» забило майже стільки ж, скільки за п'ять попередніх матчів групового етапу, в яких кияни відзначилися тричі.

На початку другого тайму Шацьких мало не оформив хет-трик — йому забракло лічених сантиметрів, щоб дістатися м'яча після безпечного прострілу Гусева.

Незважаючи на критичну ситуацію, Капелло не спокусився ки-

нути в бій грандів, які перебували в запасі, зокрема Рууда ван Ністелроя, Робінью. І, як бачимо, мав рацію. Багато зробив Роналдо. Спочатку він влучно пробив лівою зблизька, а коли його збили, впевнено реалізував пенальті.

— Ми провели два несхожі тайми, — прокоментував журналістам Фабіо Капелло. — В першому, попри те що, в нас були моменти для взяття воріт, підводила реалізація. У другому ми змогли додати у швидкості, в русі, і можливостей стало ще більше. Так вийшло, що наші голи відбулися під завісу гри. Можливо, «Динамо» рано заспокоїлося, а за такими гравцями, як Роналдо, котрий зробив дубль, потрібно пильнувати до фінального свистка. Я радію з того, що він поступово набирає форму, а також з того, як прогресують наші молоді футболісти. Під час перерви я нагадав своїм підопічним, що про поразку не може бути й мови, і вони мене зрозуміли...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: в центрі уваги — Максим Шацьких.

Зупинка біля храму книги

Ознака популярності політика — потрапити в анекдоти. Не знаю, чи діє цей закон для закладів культури, але Донецька обласна наукова бібліотека імені Крупської увійшла до старого жарту про тролейбусного водія, який щоразу оголошував: «Наступна зупинка — бібліотека Крупського». «Крупської!» — підказали пасажирки. «Чому Крупської? Він же мужик!» — парировував водій, показуючи на пам'ятник Тарасу Шевченку, що поруч із бібліотекою.

Сьогодні головний книжковий храм області, який днями відзначив 80-річчя, приймає 250 тисяч відвідувачів на рік. Тож водій з анекдоту — виняток, а не правило. За словами директора бібліотеки Людми-

ли Новакової, навіть термін «читач» довелося замінити на «користувач», бо тут надають не лише книги та періодику, а й численні електронні, відео- та звукові документи. У сховищах — 1,7 мільйона томів.

По-особливому відзначила ювілей бібліотеки громадськість міста. Колектив Донецького міського будинку культури на чолі із Майєю Калініченко підготував програму, де звучали вдячні слова на адресу ювілярів від представників усіх провідних закладів культури: академічних театрів опери та балету і музично-драматичного, облфілармонії, музичної академії імені Прокоф'єва та інших.

А які були «освідчення в коханні» до книги! З'ясувалося, приміром, що артистка муздрами Альбіна Терехова вперше потрапила до обласної бібліотеки одразу після приїзду до Донецька — шукала циганські діалектні слова для ролі в «Циганці Азі». Частою гостею бібліотеки є заслужена артистка України, солістка філармонії Олена Укцевич. А директор обласного художнього музею Галина Чумак заявила: «Ми — читачі, які

приходять до вас десятки років. І ми залишаємося читачами, а не користувачами. Адже через Інтернет слово не відчужеш».

Гостей приймав дружний колектив бібліотекарів, про яких Людмила Новакова відгукнулася так: «Наша робота дуже важка і малооплачувана. Тому залишаються лише ті, хто відданий професії. І все, чого ми досягли, зроблено головою і руками нашого колективу». Наймолодший співробітник лише 19, найстарший 80 літ — рівно стільки, скільки й бібліотеці.

Ліна КУЦЬ.

ЛІХТАРИК

З настанням осені в моїй сумці з'являється ліхтарик. Він займає почесне місце в одному з відділень поряд із телефоном, косметикою та іншими дрібничками. Але якщо без дрібничок обійтися можна, то без ліхтарика я з під'їзду ні ногою. Він мені вкрай потрібний, щоб безпечно подолати ділянку дороги до будинку. Хоча дорогою цю територію назвати складно. Колись, мабуть, у цьому місці був асфальт. Зараз тут нагородження з його залишків, купи каміння і бетону, ями, бруствери, вибоїни, калюжі. Потрібно мати певні акробатичні здібності, щоб спробувати обійти це вічне «болотосховище» по вузькому і хиткому бордюру. Крок ліворуч — ти в калюжі, праворуч — у болоті.

«Принади» дороги — не єдина прикраса Миколаєва. Після п'ятої вечора в нас так само, як і в осінньо-зимовій природі, сутеніє. Але якщо в місцях, охоплених цивілізацією, природний наслідок цього явища — освітлення у дворах, то в нашому випадку його геть немає. Велика удача — машина, що проїжджає, точніше, світло її фар. Але, на жаль, таке трапляється нечасто. Машини намагаються об'їжджати згубне місце з тієї самої причини, що й люди. Щоб чогось не зламати. Можете запитати будь-якого таксиста, які почуття в нього виникають, коли чує замовлення до будинків у моему мікрорайоні, до речі, в центрі міста.

Але, зрештою, що нам ті таксисти. Наші люди, як відомо з кінокласики, в булочну на таксі

не їздять. У тому-таки дворі ведеться дивне будівництво. За парканом споруджують двоповерхову громадину невідомого призначення. Хоч якусь інформацію про об'єкт одержати неможливо. Будівельники на цю тему не розмовляють, а на самому паркані немає необхідного в таких випадках стенда, де мало б зазначатися, що будується, хто замовник, підрядчик і коли все це закінчиться. Жителі нашого

Фото Олександра КРЕМКА.

мікрорайону й так мають певні незручності від вимушеного сусідства з ринком. «Принади», що його супроводжують, відомі — сміття, збіговисько бомжів, п'яниць і наркоманів. Загалом, місце досить криміногенне. А тут ще один нерозпізнаний «сусід». Чого чекати від нього? Поки що — сміття, бруд та постійний гуркіт від будівництва і вантажів, що під'їжджають.

А що ж про це думають у ЖЕКу? Це невідомо. Але ми про нього, рідного, думаємо, коли йдемо тією-таки дорогою платити за квартиру. За що платимо? В ідеалі мали б за порядок, чистоту, дороги, освітлення, ліфт. Реально — за сміття, бруд, бездоріжжя, темряву.

Останнім часом мій ліхтарик ще в одній справі допомагає. Квартиру освітлює. Повернулася трохи забута практика відключень світла. Ненадовго. Хвилин на 15—20, але саме в пік, години о восьмій-дев'ятій вечора. Може, експериментують? Не обурюється народ, можна і довше тримати його без світла. Кажуть, коли погано бачиш у темряві, — це «куряча сліпота». Щось на кшталт хвороби. У мене, може, вона і куряча. А от у влади комунальної — стовідсотково справжня.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

■ ТЕМА

«Боремося» — не поборемо?

Обіцянка подолати корупцію вперше стала «фішкою» за часів экс-президента Леоніда Кучми. Відтоді наші політики у передвиборні програми неодмінно включають те, що схвалює народ: боротьбу з корупцією. Але дивовижно: що більше «боремося» з цим злом, то глибше його метастази проникають в організм суспільства. А за останнім дослідженням агенції The Gallup Organisation, Україна знову — серед десяти найбільш корумпованих країн. Утім, хіба новина: ми цієї десятки за роки незалежності жодного разу не залишали...

А що наші головні борці з корупцією? Я принаймні не пригадую, щоб політики, які прийшли до влади і на цій хвилі, пояснили, чому щоразу програють цю битву. Чи насправді мафію (що, власне, одне й те саме. — Авт.) перемогти неможливо, а лише очолити?

Що схоже на правду, принаймні на нашу правду. Відповідно до Закону «Про боротьбу з корупцією», корупцією вважається використання посадовими особами державних органів та органів місцевого самоврядування своїх службових повноважень для одержання матеріальних благ, послуг, пільг або інших переваг. Корупційним діянням вважається не лише пряме одержання грошей або майна, а й товарів (послуг) за заниженою ціною, одержання кредитів, купівля цінних паперів, нерухомості з використанням пільг, не передбачених законодавством.

Чи треба уточнювати, хто саме має до цього доступ? Звісно, не прибиральники, вчителі, лікарі чи «маленькі» службовці. Передбачаю ваші саркастичні посмішки, шановні читачі: кожен бере там, де може? Невдавно на маленьку зарплатню скаржилася випадкова попутниця — співробітниця райфінвідділу в провінційному містечку. Перепитала її, чому не змінити місце роботи? Жінка без будь-якого сумніву заперечила: «А хіба на іншій роботі я б влаштувала одного сина на бюджетну форму навчання в інститут, а другого — на грошовиту роботу в області?» А за мить співрозмовниця вже нарікала на «верхи», які всі і все «гребуть під себе». Не певна, що коли б закинула і їй самій корупційні дії, чи вона б зрозуміла...

Тим часом спритніші громадяни, хто як може, прилаштовуються до посад або джерел, що так чи інакше можна використати задля власної вигоди. Торік, приміром, Президент Ющенко ініціював створення музейного комплексу «Мистецький арсенал». А недовго 3МІ повідомили: «створювачі» перевищили вартість проектної документації, тобто «прихопили» 4,6 млн. грн. Перевірки двох останніх років показали, що в «Мистецькому арсеналі» вже «розчинилося» 17,5 млн. грн. не лише бюджетних, а й благодійних внесків. Значні фінансові порушення, як свідчать перевірки, виявлені в багатьох відомствах. Особливо там, де присутні кошти, одержані від благодійних акцій і меценатів. Хоч як прикро, а така категорія, як совість, виходить, нічого не означає?

Тим часом Україна вже не раз отримувала фінансову допомогу і від ЄС, і від інших інститутів, а днями — 500 млн. дол. від США — на боротьбу з корупцією. Мабуть, наші державні чільники навіть обіцяють використати їх, як належить? Тільки чому жодного разу нам не повідомили, як саме?

І насамкінець. У ці дні делегація України у Страсбурзі бере участь у черговому засіданні Групи держав Ради Європи проти корупції (GRECO), членом якої ми є. Мабуть, щоб знати, як боротися з корупцією. Але чи треба так багато й далеко їздити, щоб усвідомити: використовувати службове становище задля власної вигоди і брати хабарі — злочин?

Валентина ПИСАНСЬКА.

Шахраї привласнили понад мільярд доларів під час надання допомоги американцям, які постраждали від урагану

Критерій — зменшення кількості звернень громадян

Реформування органів державної виконавчої служби в Україні схвалено Радою Європи. У Резолюції № 1466 2005 року зазначено, що Україна досягла істотного прогресу в зміцненні «державної служби з виконання некримінальних судових рішень».

Про здобутки та проблеми ДВС Херсонщини розповідає начальник державної виконавчої служби області Роман ДАВИСКИБА.

— З часу створення вертикальної структури органів державної виконавчої служби наша робота значно поліпшилась. Активізації сприяло невтручання в діяльність ДВС керівників органів юстиції та інших органів управління обласного та районного рівнів. Державні виконавці тепер більш захищені від впливу та втручання в їхню працю, зацікавлені у своєчасному та повному виконанні рішень судів. Якщо раніше державні виконавчі служби не мали на своїх рахунках коштів на оплату комунальних та інших послуг, не були забезпечено оргтехнікою, через брак поштових знаків місяцями не відправляли кореспонденцію, то нині всі підрозділи служби забезпечено автотранспортом, придбано 42 комп'ютери, 17 із 22 служб мають окремі приміщення. 45 відсотків працівників вже отримали формений одяг. Утім, головним критерієм оцінки реформування, що не може викликати сумніву, є помітне зменшення звернень громадян.

— Як «вимірюються» досягнення служби у матеріальних показниках?

— Протягом лише першого півріччя поточного року з 47 до 50,1 відсотка збільшилась кількість завершених виконавчих проваджень, залишок виконавчих документів зменшився з 73 з лишком до 61 тисячі документів. Стягнуто понад 26 мільйонів гривень на користь позивачів, що майже на чверть більше, ніж за такий період минулого року. На 90 відсотків більше стягнуто й виконавчого збору.

— За інформацією управління внутрішніх справ стосовно державних виконавців було порушено не одну кримінальну справу. А як нині з дисципліною?

— Так, за належності державних виконавців до райміськуправлінь юстиції, УМВС порушило 13 кримінальних справ. З часу реформування не було порушено жодної кримінальної справи, нікого з державних виконавців не підозрювали в корупційних діях. Тож позитивні зміни в діяльності ДВС — навч. Упевнені в їх подальшому розвитку й передусім покладаємо сподівання на Верховну Раду — депутати Є. Кушнар'ов та О. Лещинський внесли на розгляд проект закону, яким передбачено, що керівний склад державної виконавчої служби на всіх її ділянках, від Департаменту і до районної служби, призначають та звільняють за погодженням із Комітетом Верховної Ради України з питань правової політики.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

Група мобільного реагування чи швидкого затримання?

На найбільшій в Україні виставці технічних систем «Безпека 2006» особлива увага була приділена двом великим тематичним розділам: «ІнфоБЕЗПЕКА» — системи й засоби забезпечення інформаційної безпеки та «Інтелектуальна споруда» — сучасні системи комплексного управління життєзабезпеченням і безпекою промислових, торговельних та комунальних об'єктів. Як завжди цікавою була продукція київської компанії «Венбест» — абсолютного переможця Всеукраїнського рейтингу безпеки, що його проводить громадсько-правовий журнал «Комітет».

На чолі компанії «Венбест», яка цього року відзначає своє 15-річчя, стоять авторитетні фахівці Володимир Дзюба та Георгій Тупчий. Цікавою нам здалася думка професіоналів щодо перспективних напрямів технічного охоронного бізнесу. Ожте, спеціалісти вважають, що в основі цієї справи лежить застосування пультів централізованого спостереження (ПЦС). Технологія організації роботи практично незмінна вже багато десятиліть. Компанія «Венбест» пропонує ефективне (і поки що єдине в Україні) прогресивне технічне вирішення процедури виклику ГМР на місце події. Новий підхід принципово змінює розстановку сил і засобів гарантування охорони: по-перше, не втрачаються дорогі цінні секунди в гарячі хвилини; по-друге, сигнал «тривоги» злочинці не можуть перехопити в радіоэфірі; по-третє, ГМР завдяки комп'ютеру отримує найповнішу інформацію про об'єкт, на якому сталося проникнення, плани, схеми приміщень, цифрові знімки споруди, потрібну інформацію про системи сигналізації, відповідальних осіб та багато іншого, що дає змогу швидко зорієнтуватися в оперативній обстановці.

А тепер про «родзинку». Нині групи мобільного реагування мають змогу наочно бачити на цифровій карті місце свого перебування, визначати найкоротший шлях прибуття до місця події. Комп'ютер виконує це завдання автоматично. Отримавши сигнал тривоги з ПЦС, програма «Дунай-М» позначає об'єкт як фінішний пункт пересування ГМР, прокладає оптимальний маршрут, і рух автомобіля весь час відображається на карті. При цьому вмикається режим голосових підказок водієві. Може, тепер варто подумати про те, щоб перейменувати «групи мобільного реагування» на «групи швидкого затримання»?

Марина КРИВДА.

Члени Ради Безпеки ООН обговорюють проект резолюції про становище журналістів під час збройних конфліктів

«Союз Чорнобиль» — дітям Славутича

■ АКЦІЇ

Уже багато років під егідою Всеукраїнської громадської організації «Союз Чорнобиль України» (президент Юрій Андреєв) проводиться благодійні акції «Дітям Чорнобиля». Особлива увага приділяється дітям-інвалідам, сиротам та дітям-спортсменам «Інванспорту» міста атомників Славутич, що в Київській області.

У квітні цього року, напередодні 20-ї річниці аварії на ЧАЕС, організатори акції відвідали місцевий комплекс «Дитячий будинок — дошкільний навчальний заклад», дитячий будинок сімейного типу, кілька сімей опікунів і передали дітям комплекти спортивного інвентарю — з настільного тенісу, гімнастичні скакалки, обручі, палички тощо і диски для вправ спини та інше на суму 3122 грн. А також цукор, крупу, олію та інші харчові продукти на суму 980 грн.

Нещодавно, до Міжнародного дня інвалідів, під час чергової благодійної акції «Союзу Чор-

Фото Олександра НІШУКА.

Знімок на згадку під час акції у квітні 2006 року.

нобиль України» у басейні «Лазурний» команді дітей-інвалідів з плавання вручено спортивні костюми. Шахово-шашковому клубу «Прометей» — закуплену в Росії демонстраційну шахматну дошку розміром метр на метр з фігурами на магнітній основі, котра посприяє поліпшенню

тренувального процесу. Відповідну спортивну екіпіровку отримали також юні пауерліфтингісти і дзюдоїсти.

Ці благодійні акції, які проводить їх виконавчий директор Олександр Нішук, проходять і можливі завдяки спонсорській підтримці ЗАТ «OTIS» (генеральний директор Михай-

ло Пономаренко) та Українського християнського благодійного фонду «Єдність» (президент Ганна Лоза). Всім організаціям надання допомоги дітям-інвалідам Славутича щиро дякують вони самі, їхні вихователі, спорткомітет, служба у справах неповнолітніх міста.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

■ ПАРАДОКС

З таким «відродженням» у гості не їздять

Перший віце-прем'єр Микола Азаров, користуючись одноразовим дозволом СБУ на в'їзд в Україну депутату Держдуми Костянтину Затуліну, 5 грудня вручив йому орден «За відродження України» ступеня. Офіційно небажаний в нашій країні гість, несподівано обласканий від її імені не першою, але й далеко не останньою державною особою, щиро подякував Президенту й уряду України, всім «справжнім друзям російсько-українських відносин за виявлені у зв'язку з його поїздкою в Україну добрі почуття й розуміння». Орденоносець тепер очікує вибачень від Служби безпеки за «смішну й сумну практику» заборони на в'їзд таким парламентаріям і громадським діячам, як він.

Орденюк, звісно, так собі. Як дуже хочеться, можна побряжати на піджачку чи погріти в долоні. І даремно Затулін дякував Президентові: вручена йому цяцка не є державною нагородою України, отож шок роздувати в даному разі смішно. З таким самим успіхом його могли втішити медалькою й перекупники з Бессарабки: за високий внесок у торгівлю. І якщо Микола Азарову особисто нев'ізний гість дорогий — це його, а не наші проблеми. Але згадувати «всусе» Україну при цьому — цинізм найвищої проби.

Цікаво, що мав на увазі Микола Янович під «відродженням»: зазіхання Затуліна на Крим, що відбулось в історії, бо Інтернет, як відомо, не горить, його антиукраїнські висловлювання, участь у феодосійському шабаші, вперту звичку сунути ніс у наші внутрішні справи, що не зникла й після рішення СБУ? Як людина державна пан Азаров, сподіваюся, законослухняний. Тоді нагадаю: Верховна Рада ухвалила, а Президент підписав закон про визнання голодомору геноцидом проти

українського народу. Вшанований віце-прем'єром і, до речі, малошанований серед порядних людей на батьківщині, «громадський діяч» Росії тут же поквавився пройтися по «недолугості» українських колег: мовляв, він не погоджується із законом, бо «не вбачає в цьому питанні жодної історичної правди». І таким чином наш парламент ризикує завдати «серйозного збитку у відносинах між країнами». Може, саме це тягне на 1-й ступінь?

— Ганьба для демократичної системи нашої держави, якщо ми забороняємо в'їзд членові парламенту іншої держави тільки за те, що він думає не так, як, наприклад, Тарасюк, — заявив журналістам Микола Азаров. Звичайно, можна мати й «окремішню» думку, але в питаннях національної гідності не завадило б і віце-прем'єрові дещо запозичити в міністра.

Шкода, що вручення «Ярослава Мудрого» недосягне для Миколи Азарова. Бо з'явився ще один претендент на нагородження — також громадський діяч із Росії. Навіть більший — заступник голови Держдуми Володимир Жириновський, і тут без вищої відзнаки якось незручно. В інтерв'ю газеті «Вечірні вісті» колега Затуліна по «нев'їзду» в нашу країну обізвав главу МЗС «дурнем», а решту міністрів «круглими ідіотами». І при цьому, зважте, нахабно знехтував їх «антикризовою родослівною». Ще Володимир Вольфович пообіцяв «перелопатити карту», на якій «України не буде». Ну хіба це не варте красивого ордена?

Хоча, якщо чесно, сприймаючи неадекватного Жириновського «однозначно», ловиш себе на думці: а може, він не з усіма помилився в «характеристиці». Принаймні історія з нагородженням Костянтина Затуліна змушує в неї вникнути.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

■ І ТАКЕ БУВАЄ

Схованку в інтимному місці

влаштувала 30-річна жінка, яка скоїла крадіжку в супермаркеті «Рікос» у селищі Млинів. Вона потайки від охорони запхала під спідницю цілий набір жіночої білизни, а за пазуху — шоколадку.

Однак винахідливу жіночку охорона піймала на гарячому. Шоправда, за нею полювали з липня. Тоді злодюжка вперше випробувала цю схованку. На жаль, охоронці виявили це лише після того, як переглянули відеокасету з камери спостереження. Тому перша крадіжка жінці зійшла з рук. Цього ж разу жінка, розуміючи, що заперечувати будь-що марно, тільки просила, щоб її вчинок не афішували, бо, сказала, «соромно перед людьми».

Після цього випадку керівництво супермаркету до злодіїв почало застосовувати ефективний «засоромлювальний» засіб: вивісило знімки нечесних покупців на спеціальному стенді

Олександра ЮРКОВА

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про банки і банківську діяльність»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Закону України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5—6, ст. 30; 2003 р., № 14, ст. 104; 2006 р., № 43, ст. 414) такі зміни:

1. У статті 2: у визначенні терміна «банк з іноземним капіталом» слова «нерезиденту, перевищує» замінити словами «іноземному інвестору, становить не менше»; визначення терміна «банківська ліцензія» після слів «на підставі якого банки» доповнити словами «та філії іноземних банків»;

доповнити статтю після визначення терміна «капітал підписний» визначенням такого змісту: «капітал приписний — сума грошових коштів у вільно конвертованій валюті, надана іноземним банком філії для її акредитації»;

визначення терміна «представництво банку» після слів «підрозділ банку, що» доповнити словами «виконує функції представництва та захисту інтересів банку».

2. Статтю 3 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«Положення цього Закону та нормативно-правові акти Національного банку України застосовуються як до банків, так і до філій іноземних банків».

У зв'язку з цим частини другу і третю вважати відповідно частинами третьою і четвертою.

3. Частину першу статті 4 після слів «інших банків» доповнити словами «а також філій іноземних банків».

4. Статті 23 і 24 викласти в такій редакції:

«Стаття 23. Порядок відкриття філій і представництв банків на території України

Банк має право відкривати філії та представництва на території України в разі його відповідності вимогам щодо відкриття філій та представництв, встановленим нормативно-правовими актами Національного банку України.

Відомості про філії та представництва банків Національний банк України включає до Державного реєстру банків на підставі письмового повідомлення банку.

Банк не пізніше ніж за десять днів до початку здійснення філією банку обслуговування клієнтів зобов'язаний подати Національному банку України повідомлення про відкриття філії, в якому зазначається:

- 1) внутрішньобанківський реєстраційний код філії;
- 2) повне найменування філії;
- 3) місцезнаходження філії;
- 4) обсяг та види діяльності (операції), що виконуватимуться філією.

До повідомлення про відкриття філії додаються такі документи:

- 1) рішення уповноваженого органу банку про відкриття філії;
- 2) положення про філію, затверджене уповноваженим органом банку;
- 3) письмове запевнення про відповідність філії вимогам, встановленим цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України, в тому числі щодо приміщення, обладнання філії банку і професійної придатності та ділової репутації керівників філії.

Національний банк України має право прийняти рішення про припинення здійснення філією банку операцій на користь або за дорученням клієнтів, якщо інформація про відкриття банком своєї філії містить неправдиві відомості або діяльність філії не відповідає вимогам закону та нормативно-правовим актам Національного банку України.

Банк у двотижневий термін після прийняття ним рішення про відкриття представництва зобов'язаний подати Національному банку України повідомлення про відкриття представництва.

До повідомлення про відкриття представництва додаються такі документи:

- 1) рішення уповноваженого

органу банку про відкриття представництва;

2) положення про представництво, затверджене уповноваженим органом банку.

Банк зобов'язаний надсилати Національному банку України копію рішення про внесення змін до положення про філію або представництво у двотижневий термін після його затвердження уповноваженим органом банку.

Банк зобов'язаний повідомити Національний банк України про припинення філії або представництва у триденний термін після прийняття відповідного рішення.

Стаття 24. Порядок відкриття філій та представництв іноземних банків на території України

Іноземні банки мають право відкривати філії та представництва на території України.

Іноземний банк має право на відкриття філії в Україні за таких умов:

- 1) держава, в якій зареєстровано іноземний банк, належить до держав, які беруть участь у міжнародному співробітництві у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму, а також співпрацює із Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF);
- 2) банківський нагляд у державі, в якій зареєстровано іноземний банк, відповідає Основним принципам ефективного банківського нагляду Базельського комітету з питань банківського нагляду;
- 3) між Національним банком України та органом банківського нагляду держави, в якій зареєстровано іноземний банк, укладено угоду про взаємодію у сфері банківського нагляду, гармонізації їх принципів та умов;

4) мінімальний розмір приписного капіталу філії на момент її акредитації є не меншим 10 мільйонів євро;

5) наявність письмового зобов'язання іноземного банку про безумовне виконання ним зобов'язань, які виникли у зв'язку з діяльністю його філії на території України.

Акредитацію філій іноземних банків в Україні здійснює Національний банк України.

Акредитація філії іноземного банку здійснюється шляхом внесення відповідного запису до Державного реєстру банків та видачі банківської ліцензії.

Акредитація філії іноземного банку є підставою для здійснення нею банківської діяльності.

Для акредитації філії іноземного банку подаються:

- 1) клопотання іноземного банку про відкриття філії із зазначенням її місцезнаходження на території України;
- 2) документ, що підтверджує державну реєстрацію іноземного банку в державі його походження;
- 3) рішення уповноваженого органу іноземного банку про відкриття філії;
- 4) положення про філію, затверджене уповноваженим органом іноземного банку;
- 5) відомості щодо професійної придатності та ділової репутації керівника і головного бухгалтера філії іноземного банку;
- 6) копія статуту іноземного банку;
- 7) підтверджена незалежним аудитором фінансова звітність іноземного банку за три останніх роки;
- 8) письмовий дозвіл на відкриття філії іноземного банку в Україні, виданий державним або іншим уповноваженим контролюючим органом держави, в якій зареєстровано іноземний банк, або письмове запевнення іноземного банку про відсутність у законодавстві відповідної держави вимог щодо отримання такого дозволу;
- 9) повідомлення уповноваженого наглядового органу іноземної держави про здійснення нагляду за діяльністю іноземного банку;
- 10) письмове зобов'язання іноземного банку про безумовне виконання ним зобов'язань, які

виникають у зв'язку з діяльністю його філії на території України;

11) документи, що підтверджують внесення коштів у розмірі приписного капіталу філії;

12) копія платіжного документа про внесення плати за акредитацію філії іноземного банку, що встановлюється Національним банком України.

Діяльність філії іноземного банку повинна відповідати вимогам, встановленим цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України. Національний банк України здійснює регулювання діяльності та встановлює економічні нормативи для філій іноземних банків відповідно до вимог законодавства України.

Національний банк України має право відмовити в акредитації філії іноземного банку з таких підстав:

1) подані документи не відповідають вимогам цього Закону та нормативно-правових актів Національного банку України;

2) приміщення та обладнання філії не відповідають вимогам Національного банку України;

3) кандидатури керівника та головного бухгалтера філії не відповідають вимогам цього Закону та нормативно-правових актів Національного банку України щодо професійної відповідності та ділової репутації;

4) в іноземного банку виявлено фінансові або правові проблеми, що вказують на можливість негативних наслідків для клієнтів чи потенційних клієнтів банку в результаті відкриття філії.

Національний банк України приймає рішення про акредитацію або відмову в акредитації філії іноземного банку протягом трьох місяців з моменту подання всіх необхідних документів. Відмова надається в письмовій формі із зазначенням відповідних підстав.

Діяльність та оподаткування філії іноземного банку здійснюється відповідно до законодавства України, яке застосовується до банків України.

Національний банк України має право вводити тимчасову адміністрацію та ініціювати процедуру ліквідації філії іноземного банку у порядку, передбаченому законодавством України.

Національний банк України здійснює акредитацію представництв іноземних банків на території України в порядку та на умовах, визначених цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

Акредитація представництва іноземного банку здійснюється шляхом внесення відповідного запису до Державного реєстру банків.

Для акредитації представництва іноземного банку подаються такі документи:

1) клопотання іноземного банку про акредитацію представництва за підписом уповноваженої особи;

2) документ, що підтверджує державну реєстрацію іноземного банку;

3) положення про представництво, затверджене уповноваженим органом іноземного банку;

4) довіреність керівнику представництва від іноземного банку на здійснення представницьких функцій;

5) копія платіжного документа про внесення плати за акредитацію представництва, що встановлюється Національним банком України.

Національний банк України може відмовити в акредитації представництва іноземного банку в разі порушення порядку акредитації, невідповідності поданих документів вимогам цього Закону або нормативно-правових актів Національного банку України, недостовірності наданої інформації або перевищення повноважень щодо сфер діяльності представництва.

Рішення про акредитацію або відмову в акредитації представництва іноземного банку Національний банк України приймає протягом одного місяця з моменту подання всіх необхідних документів.

Відмова надається в письмовій формі із зазначенням відповідних підстав.

Іноземний банк зобов'язаний повідомляти Національний банк України про зміни документів або відомостей, зазначених у пунктах 4—6 частини шостої та пунктах 3 і 4 частини чотирнадцятої цієї статті. Внесення змін має бути підтверджено відповідними документами.

Офіційні документи, що подаються Національному банку України, повинні бути легалізовані в установленому порядку, якщо інше не передбачено міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та супроводжуватися нотаріально засвідченим перекладом українською мовою».

5. Частину першу статті 57 викласти в такій редакції:

«Вклади фізичних осіб банків та філій іноземних банків гарантуються в порядку і розмірах, передбачених законодавством України».

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня вступу України до Світової організації торгівлі, крім змін до статті 5 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність», до статей 2, 4, 23, частин дванадцятої — дев'ятнадцятої статті 24 (в редакції цього Закону) Закону України «Про банки і банківську діяльність», які набирають чинності з дня його опублікування.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у частині першій статті 334 Господарського кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18—22, ст. 144) слова «(державних і недержавних)» замінити словами «а також філій іноземних банків»;

2) в абзаці першому частини вісімнадцятої статті 5 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 29, ст. 377) друге речення замінити двома реченнями такого змісту: «Акредитацію філій і представництв іноземних банків здійснює Національний банк України відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність». Реєстрацію представництв інших іноземних суб'єктів господарської діяльності здійснює центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики протягом шістдесяти робочих днів з дня подання іноземним суб'єктом господарської діяльності документів на реєстрацію»;

3) у Законі України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 5, ст. 30):

у преамбулі та тексті Закону слова «банк — учасник (тимчасовий учасник) Фонду», «банки — учасники (тимчасові учасники) Фонду» в усіх відмінках замінити відповідно словами «учасник (тимчасовий учасник) Фонду» у відповідному відмінку;

в абзаці другому статті 1 слово «банком» замінити словом «учасником»;

у статті 2:

частину першу викласти в такій редакції:

«Учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі — Фонд) є банки і філії іноземних банків, які включені до Державного реєстру банків, який веде Національний банк України, та мають банківську ліцензію на право здійснення банківської діяльності. Участь у Фонді банків і філій іноземних банків є обов'язковою»;

у частині четвертій слова «Банки — учасники Фонду», «банків» замінити відповідно словами «Учасники Фонду», «банків, філій іноземних банків»;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«Після переведення до категорії тимчасових учасників Фонду банк, філія іноземного банку, вклади фізичних осіб до яких залучені до дня їх переведення до цієї категорії, зобов'язані сплатувати збори до Фонду до повного виконання зобов'язань перед вкладниками по виплаті їхніх вкладів та нарахованих відсотків»;

у частині шостій слова «цього банку» замінити словами «банку, філії іноземного банку»;

у частині сьомій слова «банку», «його» замінити відповідно словами «банку, філії іноземного банку», «банку, філії»;

у першому реченні частини першої статті 3 слово «банків» замінити словом «учасників»;

пункт 1 статті 4 викласти в такій редакції:

«1) членами наглядової ради, ради директорів і ревізійної комісії банку, іноземного банку, вклади яких у банку, філії іноземного банку є недоступними»;

у частині другій статті 5 слова «Банкам — учасникам (тимчасовим учасникам)» замінити словами «Учасникам (тимчасовим учасникам)»;

у пунктах 1 і 2 частини другої статті 6 слово «банку» замінити словами «банку, філії іноземного банку»;

у статті 10 слово «банків» замінити словом «учасників»;

у пункті 19 частини другої статті 14, пункті 17 статті 19, пункті 1 частини першої статті 21, абзаці першому частини четвертої статті 27, частині першій статті 28 слова «банк — учасник Фонду», «банки — учасники Фонду» в усіх відмінках замінити словами «учасник Фонду», «учасники Фонду» у відповідному відмінку;

у пункті 9 статті 19 «банк — учасника» замінити словом «учасника»;

у пункті 20 частини другої статті 14, пункті 18 статті 19 слово «банку» замінити словами «банку, філії іноземного банку»; частину першу статті 22 після слів «статутного капіталу банку» доповнити словами «(приписного капіталу філії іноземного банку)», а слова «банками — учасниками» замінити словом «учасниками»;

у частині другій статті 26 слова «банки — учасники (тимчасові учасники)» замінити словами «учасники (тимчасові учасники)»;

у статті 27:

у частині третій слово «банку» замінити словами «банку, філії іноземного банку»;

у частині четвертій:

у пункті 1 слово «банки» замінити словом «учасників»;

у пункті 2 слово «банки» замінити словами «банки, філії іноземних банків»;

у пункті 3 слова «банком», «банку» замінити відповідно словами «учасником», «учасника»;

у статті 28:

частину другу викласти в такій редакції:

«Фонд не відшкодовує гарантовану суму за вкладами фізичних осіб, які залучаються банком, філією іноземного банку, переведеними до категорії тимчасового учасника Фонду, які залучені ними з дати отримання повідомлення про переведення їх до категорії тимчасового учасника Фонду»;

у назві та тексті слова «банк», «банки» в усіх відмінках замінити відповідно словами «учасник Фонду», «учасники Фонду» у відповідному відмінку;

у статті 29:

у назві та тексті слово «банк» в усіх відмінках замінити словами «банк, філія іноземного банку» у відповідному відмінку;

у частині другій слово «його» замінити словами «банку, філії іноземного банку».

3. Кабінету Міністрів України:

у тримісячний строк після набрання чинності цим Законом подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

у шестимісячний строк після набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

4. Національному банку України протягом одного року після набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
16 листопада 2006 року.
№ 358-В.

Глави урядів країн Балтії і Польщі розглядають питання співпраці з реалізації інфраструктурних та енергопроектів

Російський економіст і політик Єгор ГАЙДАР вважає, що його отруєння може бути вигідне тим, хто зацікавлений у значному погіршенні відносин Росії із Заходом

Хто діброви не ростить...

Три століття тому майже половина території Вінниччини була вкрита лісами. Принаймні про це свідчать архівні матеріали. Нині показник залісненості становить лише 12,3 відсотка (проти тодішніх 44). Це навіть менше, ніж у середньому по Україні. Щоб Поділля мало стільки зелені, як у середньому в державі (майже 16 відсотків), треба посадити 73 тисячі гектарів молодих лісів. Торік у нас додалося 1,5 тисячі гектарів зелених насаджень. Така ситуація в деяких інших регіонах держави. Як саме маємо «працювати для століть», лісівники з усієї України радилися на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Шляхи підвищення ефективності мисливського господарства і вирощування дібров», що відбулася у Вінниці.

За словами першого заступника голови Держкомлісу України Анатолія Бондаря, для збільшення лісистості території держави потрібні дві речі — фінансове забезпечення і професіоналізм та бажання лісівників. На жаль, останні, зазначив співрозмовник, свій потенціал використовують приблизно на 75 відсотків. Держава також не забезпечує лісогосподарські структури необхідними коштами. Дуже повільно впроваджуються нові технології вирощування лісів. Десятками років застосовують одні й ті само схеми. Чому? За словами А. Бондаря, в різних регіонах можна почути однакову відповідь: «Бо так робили завжди».

Вінницькі лісівники поділилися досвідом у справі вирощування елітних сіянців дуба. У нас це дерево домінує над іншими. У структурі лісових порід дуб становить 79,3 відсотка. Далі йде ясен — 7,2, сосна — 4, граб — 3,9 відсотка. Найменше маємо березових насаджень — 0,8 відсотка в загальній структурі лісу. Сіянці і навіть жолуді дуба вінничани реалізують лісогосподарським підприємствам інших регіонів держави. Секрет богатирської сили подільських дубів у тому, що їх вирощують з елітних дерев. На території області налічується сто елітних дубів (лісівники їх ще називають «плюсові» дерева), пошук яких тривав не один десяток років. Всіх їх занесено до спеціального реєстру й надійно оберігають. Саме з таких дерев надщеплюються молоді саджанці. З їхніх жолудів вирощують сіянці. Для цього в нас є спеціальні розсадники...

На Вінниччині є найкраще в Україні мисливське господарство. Як відомо, в селище Дашів Іллінського району, де воно розташоване, постійно приїздить на полювання мисливці з-за кордону. Торік, для прикладу, вони поповнили касу господарства на 108,6 тисячі гривень (в середньому кожен сплатив 6,8 тисячі гривень). Дохід у Дашівському мисливському господарстві, де знайшли вдалий баланс його поєднання з лісовим господарством, з однієї тисячі гектарів лісу становить 9700 гривень. Тоді як у середньому по обласному управлінні лісового господарства — 519 гривень. Загалом у лісах України минулоріч полювали 347 іноземних мисливців. Кожен у середньому сплатив 3,5 тисячі гривень. Тоді як від одного нашого мисливця господарства отримали 90 гривень коштів.

Дашівське лісомисливське господарство тримається на його керівнику, наголосив на конференції голова Товариства лісівників України Віталій Самоплавський. І додав, що таких, як Валентин Кавуненко, мало в мисливській галузі. Дефіцит професійних кадрів стримує її розвиток. Тому галузь, яка може бути прибутковою, насправді окупує затрати лише на 52 відсотки.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Вінницька область, Вінницький район, Михайлівський лісгосп. Лісокультурниці Лідія Вільчинська і Галина Граб (праворуч).

Щоб зберегти екологічний коридор Полісся, свою підтримку йому пропонує новий проект Програми розвитку ООН

Спинається на «ніжки», набирає сили молодший брат відомого Шацького національного природного парку — регіональний ландшафтний парк «Прип'ять-Стохід». Обидва розташовані у Волинській області. Першому пощастило більше. Його одразу, в 1983 році, пригорнула до себе держава. Статус «національний» зобов'язує забезпечувати державне фінансування утримання. А відтак, вирішення найголовнішого його призначення — збереження унікального Шацького водного комплексу, до складу якого входить 24 озера, найбільшим з яких є український Байкал — Світязь з його еталонною водою. А ще Шацький парк — це неповторне біорозмаїття з багатьма «червонокнижними» видами рослин, тварин і птахів, рідкісних лісових борів тощо. Парк включено до переліку Рамсарських територій і до списку біосферних резерватів ЮНЕСКО.

Регіональний парк «Прип'ять-Стохід» «на-родила» своїм рішенням Волинська обласна рада ще 11 років тому. І читач, певно, подивується, що завдяки не підготовуванню, а повному «годуванню» Франкфуртського зоологічного товариства (Німеччина), яке надає фінансову допомогу у збереженні природи багатьом країнам світу.

Отже, ні в області, ні в Любешівському районі коштів на утримання парку, забезпечення його необхідними матеріальними ресурсами не знайшлося одразу, не знаходять і досі. Отож тільки за німецької євро дирекція парку в міру сил виконує свої головні функції — зберігає також унікальний місцевий ландшафтний комплекс, розташований в долинах річок Прип'ять і Стохід (назву цієї рідкісної водної артерії визначили сто її рукавів) із значною кількістю рослин і тварин, занесених до Червоної книги України. Вздовж річок проходять масові міграції птахів. Частина угідь території парку віднесені до Рамсарських водно-болотних угідь міжнародного значення.

Щоправда, із кількох головних завдань збереження цінних природних та історико-культурних комплексів і об'єктів, розташованих на території парку, його дирекції доводиться зосередитися, хоч як дивно, на першочерговому — боротьбі з браконьерством. З давніх-давен рибу в цих річках місцеві мешканці ловлять за допомогою спеціальних загат. Збудовані з дерева й інших матеріалів, ці «інженерні» споруди майже повністю перекривають русло. Браконьєри залишають лише вузькі місця, де і встановлюють сіті. Загати перешкоджають протіканню води, спричиняють її застої, ріст водної рослинності, відкладання мулу, заростають грубими травами і потім ще більше затримують рух води. Утруднюється і рух риби, особливо в нерестовий період, що призводить до зменшення рибних запасів.

Директор парку «Прип'ять-Стохід» Юрій Олексюк, розповів журналістам, котрі нещодавно побували там:

— За нашими орієнтовними підрахунками на час створення парку на обох річках всього було виявлено понад 300 загат. Близько 200 ми зруйнували. Але значна частина їх лишилася на притоках цих річок, старицях. Нам бракує коштів на пальне, відповідних транспортних засобів, щоб якнайшвидше знищити всі ці

Було що розповісти директору парку «Прип'ять-Стохід» Юрію Оласюку учасникам прес-туру.

збільшитися території парків. Зокрема, до Шацького, вважаємо, варто включити зону витоків річки Прип'ять та лісові території, які належали колгоспам.

— І все ж, яку конкретну матеріальну, фінансову

розробкою економічних та фінансових механізмів надання паркам конкретних допомог. Вони будуть спрямовані на зміцнення їхньої матеріально-технічної бази, надання туристичних та інших послуг, кошти від яких будуть спрямовані на подальший розвиток території тощо.

Пропозиції будуть готові у першому півріччі наступного року. Їх треба захистити, відстояти в Глобальному екологічному фонді.

— До речі, коли, з якою метою і ким було створено цей фонд?

— На початку 90-х років минулого століття Організацією об'єднаних націй з метою надання країнам світу допомоги у розв'язанні гострих екологічних проблем.

«Гаряче» засідання прес-клубу.

Заступник голови Шацької райдержадміністрації Віктор Плейтук (третій ліворуч), за ним (праворуч) директор Шацького парку Володимир Найда, координатор туру Тамара Малькова, координатор ПРООН Сергій Волков.

міцні перепони рухові води, життю річок і риби в них.

А відвідала група журналістів обидва парки під час прес-туру, організованого Програмою розвитку ООН, в рамках її проекту ПРООН «Розбудова екологічного коридору в Поліссі».

Його керівник Василь Толкачов зауважував:

— У рамках цього проекту ми плануємо проаналізувати, що заважає активнішому розвитку території цих парків. Потім запропонуємо заходи, спрямовані на вдосконалення координації і їх внутрішніх систем життєдіяльності, і з різними урядовими та відомчими структурами. Тож мають

допомогу може бути надано паркам? Це для них, а особливо для парку «Прип'ять-Стохід», дуже важливо.

— Ми працюємо над

Яків ГАЛЬЧЕНКО. Київ—Волинська область—Київ.

Фото Олександра СТРИЖА.

ВІД АВТОРА

Сподіватимемося, що працівники проекту ПРООН «Розбудова екологічного коридору в Поліссі» розроблять конкретні, корисні й ефективні пропозиції для подальшого розвитку названих парків і відстоять у ГЕФ конкретну матеріальну й фінансову допомогу їм. Звичайно, не завадить вона і Шацькому національному парку. Але залишається особливі сподівання покласти на те, що збереженням безцінного, унікального ландшафтного комплексу парку «Прип'ять-Стохід» будуть опікуватися не лише Німецьке зоологічне товариство, проект ПРООН, а й наша влада. Центральна й місцева.

КОНТРОЛЬНА З ХІМІЇ

■ ВІДЛУННЯ НОВОБОГДАНІВКИ

Наприкінці 80-х — початку 90-х минулого століття в пресі з'явилися повідомлення про те, що на пляжах Калінінградської області СРСР і прилеглих територіях Польщі люди, які купалися в Балтійському морі, зверталися до медзакладів зі скаргами на погіршення самопочуття і з виразками на тілі. Цивільні лікарі причину раптової хвороби встановити не змогли. Але дехто припустив, що такі наслідки настать після контакту людини з воєнними отруйними речовинами (ОР) — іпритом і люїзитом. Висловлювалися думки, що «хімію» у морі затопили німці, що відступали, під час Другої світової війни. Навіть почали шукати джерела зараження. І начебто навіть знаходили бочки з характерним маркуванням. Але скандалів не здіймали — курортний бізнес, як і решта інших, їх не любить. Та й претензії тепер кому висувати?

НАЙСИНІШЕ... ЧИ ЧОРНЕ?..

У повоєнний час рибалки, котрі ведуть промисел біля Чорноморського узбережжя, нерідко піднімали (та й досі так трапляється) з глибин, окрім рибки, ще й всіляке різне іржаве «добро»: міни, снаряди і 200-літрові бочки. Первинна цікавість швидко минула: рибацький «бездротовий телеграф» оперативно поширював інформацію про те, що з вилловлених предметів на палубу вилувалася масляниста рідина, яка спричиняла у контактуючих з нею задуху, виразки на відкритих ділянках тіла, опіки. З настанням ринкових відносин до цього додалися ще і неприємності матеріального плану — очікування викликаних саперів, оплата їх нелегкої та небезпечної праці. Тому рибалки намагаються позбуватися предметів характерних обрисів, які потрапили у сіті, прямо в морі.

У фондах Музею героїчної оборони і визволення Севастополя зберігаються документи, написані рукою капітана першого рангу Рибалка, котрий у 1938—1945 роках очолював хімслужбу Чорноморського флоту. Флагманський хімік, зображувач ситуацій, яка склалася в обложеній головній базі ЧФ до літа 1942 року, пише про те, що в червні гостро постало питання про долю складів хімічної зброї. Під час війни ні німці, ні наші війська ОР не застосовували. Отже, частини і підрозділи хімбоеприпасів не одержували. Уся «хімія», що призначалася для застосування авіацією, сухопутними військами і кораблями, була зосереджена на одному центральному складі. За більш як вісім місяців оборони Севастополя, за свідченням Рибалка, довелося кілька разів цей самий склад передислокувати. До того ж під ворожим обстрілом і бомбуванням. Скільки боезапасу в тих умовах було загублено і де — навряд чи хто навіть приблизно скаже.

До середини літа 1942-го стало зрозуміло, що про евакуацію складу повітрям чи морським шляхом не могло бути і мови. Сушею — і погетів. Рибалко стверджував, що після розмови з ним командувач Чорноморського флоту прийняв рішення весь хімічний боезапас утопити в морі. Виконання цього наказу Рибалко зафіксував у своїх спогадах: «Хімічні боеприпаси вивозилися протягом кількох ночей до пристані Коза-

чої бухти, де вантажилися на шхуну «Папанінець», яка з цим вантажем виходила у вказану їй точку відкритого моря з глибиною не менш як 50 метрів... до 29 червня операція була благополучно завершена».

Незалежно від наведеного документа факт проведення операції затоплення боеприпасів з ОР у 90-х роках підтверджували співробітники ветерани флотської хімслужби, зазначали навіть прізвища й адреси учасників тих подій.

«ГРУЗИНСЬКИЙ» СЛІД

У правдивості слів офіцера-моряка сумніватися не доводиться. Але деякі події наводять на думку про те, що Рибалко чи не всю правду казав, чи просту не мав усієї інформації про ситуацію з хімічною зброєю на флоті взагалі й у Севастополі зокрема.

На певні роздуми наводить випадок із санітарним транспортом «Грузія», який 13 червня 1942 року (тобто приблизно в той самий час, коли Рибалко і командувач Чорноморського флоту адмірал Октябрський приймали рішення про долю складу хімбоеприпасів) прибув у Севастополь з Кавказу з вантажем для тих, хто тримав оборону, і на зворотному шляху мав забрати поранених, але відвучення німецьких авіабомб затонув біля входу в Південну бухту на підході до Мінної пристані. У 1947 році почали розчищати бухту і зайнялися «Грузією». Водолази під час обстеження трюмів піднімали на поверхню міни і снаряди, які на повітрі шипіли, з них виливалася густа рідина. У документах не зафіксовано, чи були випадки отруєння матросів. На початку 1948 року транспорт підняли на понтоні і відбуксирували в Козачу бухту, де і затопили на глибині 20 метрів.

У черговий раз роботи на транспорті «Грузія» розпочалися наприкінці 1956 року. З кормових трюмів водолази піднімали для експертизи боеприпаси. Під час контакту з рідиною, яка витікала з мін, снарядів і авіабомб, моряки одержували опіки і виразки, характерні для ураження іпритом чи люїзитом. Згодом згадали, що такі випадки траплялися в недалекому минулому, коли кілька водолазів отруїлися, піднімаючи з дна бухти авіабомби, що не розірвалися. Через певний час деякі з 250-кілограмових бомб діставали вже порожніми: ОР вилилися в море.

Очевидці тих робіт

свідчили, що боеприпаси дрібнішого калібру вантажили на баржу, відвозили подалі в море і топили. Ні з трюмів затопленої «Грузії», ні з дна бухти весь хімічний боезапас не підняли — після кількох випадків отруєння моряків флотське начальство віддало наказ очищення дна припинити. Не владося і повністю очистити бухту від пароплава: корму не змогли підняти, її відрізали і залишили на місці. Іншу частину судна відбуксирували і затопили у відкритому морі.

Непрямим підтвердженням того, що робота із затонулою «Грузією» мала дуже секретний характер, є книжка «75 років у бойовому складі флоту», яка належить перу капітана першого рангу, полковника-інженера у відставці Е. Лейбовича, що виїхала друком 1996 року. Твір моряка присвячено роботі організації ЕПРОН-АСС-ПСС, яка здійснювала аварійно-рятувальні операції на флоті. Роботі з «Грузією» тут відведено мінімум місця — лише одне фото з підписом: «1960 рік. Теплохід «Грузія», піднятий ЕОН-35 у бухті Козача з 420 тоннами аварійного боезапасу, виведений і затоплений на глибині понад 1 200 м». Хоча операції з іншими кораблями і підводними човнами автор описав так докладно, що навіть згадав про факти випуску бойового листка під час проведення аварійно-рятувальних робіт.

«НЕЧИСТИЙ ГРУНТ»

На морських картах, якими користуються чорноморські рибалки, у районі Козачої бухти особливими написами позначено два райони: «Звалище вибухових речовин» і «Нечистий грунт». Другий район збігається з місцем, де приблизно розвантажували шхуну «Папанінець». Схожі позначення нанесено на карти й біля острова Зміїний, і біля Керчі, і кавказьких берегів. Цікаво, що, за свідченнями капітанів рибальських суден, у цих місцях у сіті потрапляли металеві бочки радянського виробництва, міни і снаряди, від контакту з якими рибалки одержували опіки, виразки й отруєння.

Утім, навряд чи на карти нанесено всі місця, де грунт «нечистий»... Свого часу в газеті «Известия» був опублікований матеріал, в якому розповідалося про те, що в 80-ті роки Тихоокеанський флот топив в океані хімічні боеприпаси, в яких закінчився термін. У 1996 році до Державної інспекції охорони Чорного моря почали надходити повідомлення про проведення Чорноморським флотом таких само заходів. Відповідь флотського командування на офіційний запит інспекції вгадати було нескладно: нічого подібного не проводимо і не проводили ніколи.

ЗБЕРІГАТИ ВІЧНО?

Військові фахівці-хіміки впевнені, іприт (а саме цією ОР начиняли більшість боеприпасів часів Другої світової) чудово зберігає всі свої знищуючі властивості в умовах, характерних для глибин у 50 і більше метрів. За температури 5—10 градусів речовина застигає, перетворюючись на густу маслянисту масу, і в такому вигляді може зберігатися десятиліттями.

Спроби флотських профільних фахівців одержати хоч якусь інформацію про поховання на морському дні хімічної зброї успіху не мали. З Центрального військово-морського архіву ВМФ СРСР на прохання надати матеріали з вахтового журналу шхуни «Папанінець» надійшла лаконічна відповідь: такого документа в архіві немає.

ЦІНА ЮВІЛЕЮ

Уряд України 25 листопада 1996 року прийняв постанову № 1415 «Про програму пошуку і знищення залишків хімічної зброї, затоплених у винятковій (морській) економічній зоні України на 1997—2002 роки». Зміни і доповнення в документ вносили ще чотири рази. Востаннє — 19 квітня 2006 року.

Фінанси на реалізацію заходів, передбачених у програмі, отримав «Державний океанаріум» — один з підрозділів Міністерства оборони. Йому поставили завдання розвідати місця перебування боеприпасів, а згодом —

їх утилізувати. Із запланованих на 2000 рік 2,9 млн. грн. для МНС на реалізацію програми передбачалося 1,4 млн. виділити Держокеанаріуму. Але... Нині заборгованість МНС України перед океанаріумом за уже виконану роботу становить 300 тис. грн.

У результаті пошукових робіт в акваторії Севастопольських бухт виявили 86 місць затоплення боезапасу. У сорока з цих звалищ виявлено присутність хімічних боеприпасів.

Фахівці дійшли висновку, що найбільшу небезпеку становлять три десятки бочок Л-200, наповнених іпритом, які знайшли в бухті Козачій. Двадцять п'ять з них встигли загерметизувати в бетон і втопити в морі на великих глибинах. Інші п'ять утилізувати не встигли — проти виступили органи екологічного нагляду. Залиті в бетонні саркофаги бочки — кожна по 200 літрів — дотепер зберігаються біля причалів океанаріуму.

А тим часом солоня морська вода робить свою справу, роз'їдаючи метал бочок і корпуси боеприпасів з ОР. Дослідження вчених свідчать, що в місцях скупчення хімбоеприпасів на дні севаستопольських бухт і в прибережних водах ПДК миш'яку (проміжний продукт розпаду іприту-люїзиту) перевищені в сто разів, у морепродуктах — на 20-30 відсотків. Навкруг місць поховання практично повністю немає ні рослинності, ні живих морських організмів.

Наукова рада з проблем навколишнього середовища НАН України свого часу звернулася до постійної комісії з екології Севастопольської міськради, командування ВМС України і керівництва Чорноморського флоту РФ із проханням провести офіційне розслідування фактів поховання хімбоезапасу в прибережній зоні Чорного моря. Пошукові роботи через погодні умови можна проводити лише пізньої весни і влітку. Тож з роботою доведеться зачекати ще хоча б до літа. І з фінансуванням також?

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.
Колаж Олексія КУСТОВСЬКОГО.

На відпочинок за місто

Київщина незабаром стане центром зеленого туризму України. Принаймні такі плани щодо свого регіону має Володарська райдержадміністрація.

Ії представники звернулися по допомогу до кафедри країнознавства і туризму КНУ імені Тараса Шевченка. Фахівці після детального аналізу наявних можливостей та потенціалу розроблять рекомендації з розвитку новітніх форм туристичної діяльності. Гостей, до речі, є чим зацікавити. Наприклад, відвідуванням місцевої церкви Покрови Богородиці, відомої своїми розписами «Стас Нерукотворний» та «Покрова Богородиці». Зроблені вони за ескізами видатного художника Миколи Реріха.

Ідея відпочити у сільській хатині, назбирати грибів у лісі, поїсти юшки із зловленої власноруч рибки може зацікавити не лише українців — мешканців гамірних мегаполісів, а й іноземців, для яких цікава культура нашого народу. Переваги для клієнтів ще й у тому, що відпочинок «під грушею» виявиться значно дешевшим, ніж, наприклад, у модних готелях чи на елітних курортах. Для самих селян — це можливість додаткового заробітку, вирішення проблеми безробіття.

На жаль, на вітчизняному ринку туристичних послуг відчувається брак такої пропозиції. Окрім цього, залишають бажати кращого дороги в селах, та й не скрізь є навіть водогони, щоб забезпечити відвідувачів елементарними умовами. Туризм із зеленого перетворюється на екстремальний. Також є потреба у розробці цікавих маршрутів. Гостям необхідно запропонувати відповідний сервіс, зрозумілі карти та оригінальні сувеніри. Ще одним способом популяризації об'єкта відпочинку є створення власного, хай і найпростішого, сайту в Інтернеті. Такий метод пошуку інформації стає дедалі популярнішим. Сподіваємося, що ентузіасти з Володарщини усі зазначені моменти врахують.

Вікторія ЛАКИЗЮК.

Кредитний крок до екологічного виробництва

Ділова репутація «Запоріжсталь», ступінь довіри до підприємства міжнародних фінансових інституцій передували підписанню кредитної угоди з Citibank під контракт на будівництво нової лінії соляно-кислотного травлення. У грудні 2005 р. ВАТ підписало контракт з австрійською фірмою «Сіменс ФАІ» на поставку устаткування для цього проекту. Гарантом підписаної кредитної угоди є Австрійський контрольний банк. Зі збільшенням виробництва, розширенням асортименту й зниженням витрат енергії і сировинних ресурсів у разі впровадження цієї технології «Запоріжсталь» планує одержати річний економічний ефект на рівні 165,5 млн. грн.

Упровадження технології соляно-кислотного травлення — один з етапів програми техпереозброєння і модернізації підприємства в межах чинної стратегії створення на комбінаті екологічно чистого виробництва. Такі проекти раніше не реалізовували в Україні.

■ Я ТАК ДУМАЮ!

У власності народу

Наша держава має бути демократичною! Вважаю, що великі заводи, фабрики, авіація, річковий флот, залізничний транспорт, над-ра землі повинні бути у власності всього народу України, а не купки олігархів-експлуататорів! Чисельність депутатів варто скоротити до 200 чоловік. А в усіх державних закладах має звучати лише державна мова.

Україні, як ніколи, необхідне президентське правління, інакше наша держава перетвориться на «Малороссию!».

Андрій КЛИМЕНКО,
ветеран праці, учасник війни.

Черкаси.

■ НАПИШУ ВАМ І Я

Але була ж кращою лікарнею області

У 60-і роки ми, передаючи одне одному цеглини, будували корпуси міської, тоді ще невеликої лікарні. Тиждень на місяць кожен медик працював на виробництві. І лікарня вийшла у нас найкраща в області. Весь Бердянськ пишався нею. Головлікар, покійний І. Гесик, знав кожну медсестру на ім’я й по батькові і дуже піклувався про своїх пацієнтів. Пам’ятаю, навіть уночі дзвонив по відділеннях і дізнавався: чи немає важкохворих і чи всі є ліки.

До сліз прикро, що нині переважно процвітають кафе, ресторани, бари і ніхто не піклується про лікарню. Вона стала, як помийна яма: навколо купи сміття та розвалені корпуси. Створюється враження, що нікому немає діла не тільки до ремонту і порядку, але і до того, чи є шприци, системи крапельниць та й ліки, хоча б найнеобхідніші. Але ж лікуються в нашій лікарні здебільшого люди похилого віку з пенсіями в 300—400 грн. І лежать вони всі в одному відділенні. Уявіть собі, лежить онкологічний хворий, а поруч — із пневмонією. Але міська влада не хоче відновлювати розвалені корпуси, бо це не прибутково. А здоров’я людей нікого не цікавить.

Хворі місяцями чекають черги, щоб лягти у стаціонар. Мій чоловік, наприклад, учасник бойових дій, цілий місяць чекав лікування. А коли дочекався, то в лікарні не виявилось ані систем крапельниць, ані фізрозчинів (про ліки вже мовчу, їх, звичайно, купили самі). І як у таких умовах поправляти здоров’я і виживати людям похилого віку, та й молодим, котрі залишилися без роботи і занедужали?..

Є. КАЛБЕРДА,
колишня медсестра з 48-річним стажем,
ветеран праці, відмінник охорони здоров’я.

Бердянськ Запорізької області.

■ ТВОРЧІСТЬ ЧИТАЧІВ

Озеро

*Задує сонце в озері, що біля шосе у Ворзелі.
Стародавня краса чиста, а під сонечком,
як намисто,
Кожну мить поринають углиб праонуки
минулих риб.
Люди! Досхочу вже сміття,
а чи буде краси вороття?
А чи буде знову те диво, щоб люська шана,
як злива?
Щоб в верхівках дерев гомін,
наче чийсь романтичний спомин.
Розбіглися сосни, берези,
і їх голос шумить тверезий:
— Цей куточок природно створений,
чом же влада його спотворила?
Годі вже цю землю калічити, продавати
і гроші лічити!
«Шкіпер» викупив частку Ворзеля,
а про це хтось спитав у озера?
Та воно ж як жива істота,
на поверхні музична нота.
Гине озеро і сумує, що його людина руйнує.
Валентина РЕДІНА.*

Київ.

■ ФОТО З КОНВЕРТА

Чарівна дівчинка на фото — онука моєї сестри, киянка Полінка. Незабаром їй виповниться три роки. В очах і усмішці дівчинки стільки доброти і тепла, що так і хочеться назвати її маминим сонечком.

Бобровиця Чернігівської області.

Фото Людмили ХВОІ.

Їли все, аби вгамувати голод

■ СПОГАДИ

Свідки голодомору і політичних репресій не зводять рахунки з минулим, бо розуміють, що його не змінити. Але вони впевнені, що відновлення гідності жертв лихоліття, хоча б шляхом визнання їхніх страждань, допоможуть майбутнім поколінням уникнути таких катастроф.

— Те, що вчора було, я можу й забути, а ті голодні роки не забуду ніколи, хоч було мені тоді лише вісім років, — такими словами Єфросинія Павлівна Черкай з села Миронівки, що на Сумщині, почала розповідь про події 1933 року. — Та зубожіння селян почалося раніше, разом з колективізацією. Викликали в сільраду писати заяву про вступ до колгоспу. Не погоджуєшся добровільно — розкуркулювали. В нашому господарстві був добрий тік та корова, їх забрали до колгоспу. Хто виріс у селі, зрозуміє, що означають для селянина такі втрати. А в нашій хаті на долівці — шестеро душ. Та нам ще пошастило: батькові вдалося влаштуватися на Шосткинський завод «Зірка», а мати працювала в колгоспі задарма.

У 1933 році в кожен дім приходили із сільради з міліціонером і забирали всю вирощену городину: картоплю, цибулю, буряки. Що їли? Все, аби лише вгамувати голод. І досі пам’ятаю те «меню». Терли листя з липи, щоб спекти такі-сякі млинці, товкли знайдені в полі колоски. Влітку рятувалися суніцями та щавлем. Від голоду були безсилі. Дійдемо гуртом з дівчатами до лісу, сядемо, відпочинемо, погріємо босі ноги і йдемо збирати...

Ніколи не забуду, — витирає слези Єфросинія Павлівна, — як у голодомор через нашу Миронівку проходили ослаблені голодом люди з Херсонщини та Миколаївщини. Вони ходили по

селах, сподіваючись обміняти щось із теплих речей на харчі. Деякі з них умирали просто по дорозі. Пам’ятаю, як один чоловік помер у нашому селі від того, що після тривалого голоду наївся тільки-но спеченого хліба. В ті часи жителі села впускали перехожих переночувати і навіть пожити деякий час, не боячись, що можуть пограбувати.

Бувало, що мене та сестру мати будила о четвертій годині ранку, і ми йшли до магазину, щоб зайняти чергу за хлібом. Його тоді називали «комерційним» і продавали по півбуханки на людину. Мати брала з собою і сусідських дівчат, яких вона частенько хвалила за терплячість: «Жодного разу і крихти по дорозі не з’їли, хоч очі тільки на хліб і дивились».

Пізніше тим, хто працював на шосткинських заводах, почали давати більше хліба. Сумки з хлібом для робітників розвозив дід Павлуша.

Ми гралися на вулиці, коли він їхав підводою. Бувало, він кликав до себе онуку Мотрю і давав їй маленьку замерзлу шкориночку хліба, що ненароком відломилась від буханця. Вона, щаслива, їла той хліб, а ми їй дуже заздрили...

Досі стоїть у пам’яті такий епізод. Вечір. Велика родина чекає вечері. Мати зварила борщ з того, що пошастило знайти. Всі вже сіли до столу. А мати діставала борщ з печі і, знесилена голодом, перекинула його, обпікши собі руки. Так і полягали спати голодні, та матері ніхто не дорікнув.

...Слухаю Єфросинію Павлівну, і виразно постають в уяві мої далекі односельці з благаючими очима. І чорна, мов осіння ніч, земля. Бо все, що можна і не можна було їсти, позбирали на ній голодуючі.

Записала
Олена ГУЩА.

Шостка
Сумської області.

Петарди спричиняють стрес

Петарди та іншу піротехнику, незважаючи на обмеження і заборони, знову продають у великих кількостях. Так, уже з кінця листопада у приміських електричках, поряд з різними дрібничками, «коробейники» пропонують вражаючий асортимент стріляючого імпорту. А це означає, що салюти, феєрверки і вибухи знову «тероризуватимуть» і «нагороджуватимуть» стресами людей.

Тоді як 16 грудня 2004 року Верховною Радою було прийнято закон України, що передбачає посилення відповідальності за порушення порядку виробництва, зберігання, перевезення, торгівлі та використання піротехнічних засобів. Відповідно до закону, штрафи з порушників коливаються від тридцяти п’яти до шістдесяти неоподатковуваних мінімумів, це приблизно від 600 до 1000 гривень.

Є країни і народи, для яких гучні феєрверки — звична атрибутика свят. А

«Едвард Мунк. Крик. Петарди»
Компіляція Олексія КУСТОВСЬКОГО.

нашій культурі та споконвічним народним звичаям ці привнесені традиції, на мій погляд, не властиві й навіть чужі. Мало того, з огляду на біографію України, сповнену трагічних подій, такі «забави» у більшій частини населення спричиняють ворожість. Адже вони ранять душу і серце, травмують і без того підірвані війною і найтяжчими випробуваннями нерви, забирають здоров’я.

Не кажучи вже про те, що страждає і без того напружена екологічна ситуація. Бо тиша і «спокій» молекул — невід’ємний і дуже важливий компонент здорового середовища проживання. А пальба, сморід, лементи, вибухи, гуркіт ображають і гнітять природу в усіх її проявах.

На мій погляд, перераховані факти та обставини досить вагомий аргумент для втручання влади і повсюдного обмеження піротехнічних забав.

Георгій ІВАНОВ.

Київ.

Розділили, незважаючи на кваліфікацію

■ РЕЗОНАНС

У «Голосі України» № 188 за 10 жовтня 2006 року в рубриці «Діалог» було надруковано відповідь заступника голови правління Пенсійного фонду України Олексія Зарудного на запитання «Чому пенсії такі різні?». У мене є свій варіант відповіді. Нашу країну розколюють свої ж правителі і політики. Своїми недосконалими законами вони розділили пенсіонерів на бідних і багатих без будь-якого врахування умов їхньої праці і кваліфікації. Наприклад, гірничий майстер К. вийшов на пенсію в 1986 році і за станом здоров’я більше ніде не працював. Маючи підземний стаж 29 років, одержує пенсію 590 гривень.

А тепер інший приклад. Гір-

ничий майстер В. вийшов на пенсію 2003 року. Його загальний виробничий стаж становить 34 роки, підземний — 10. Пенсія була 611 грн., але після недовгої роботи в ЖЕКу йому зробили в 2006 році перерахунок, і вона стала 1200 грн.

Або ще: підземний підрильник Н. оформив пенсію в 1985 році і продовжував працювати. Звільнився він у 2003 році, маючи підземний стаж 48 років (можна заносити до книги рекордів), а пенсію отримує 900 грн.

Некваліфікований гірник з зачищення конвеєрних стрічок П., маючи загальний стаж 35 років (з них підземний — 11), 2003 року оформив пенсію в 470 грн. Потім розрахувався із шахти і пішов працювати в

ЖЕК. Після перерахунку в 2006 році його пенсія стала 928 грн.

Не могу зрозуміти, хто і як міг зрівняти 48 і 11 років підземної роботи?! На жаль, таких прикладів можна наводити тисячі.

А ще дуже образливо, що шахтарі, котрі вийшли на пенсію в 80-роках минулого століття, одержують пенсію 600—800 грн., а «новачки» з 2006 року — 1500—3000 грн. Про яку стабільність може йтися? І які нормальні мізки можуть це витримати? Створюється враження, що в народі України дуже багато ворогів. І ця думка не тільки моя, а й багатьох шахтарів-пенсіонерів.

Олександр СЕРДЮК.

Павлоград
Дніпропетровської області.

■ НАМ ПРО НАС
«Голос України» — найкращий подарунок

Ось уже понад десять років передплачую «Голос України», який п’ять разів на тиждень інформує мене про події у Верховній Раді України, Кабінеті Міністрів, а також про найважливіші новини в Україні та за кордоном. Не забуває видання і про Миколаївщину. Свіжі новини з регіону оперативно доставляє власний кореспондент у Миколаївській області Олена Івашко.

Окрім усього, вважаю, що «Голос України» є найкращим подарунком для рідних, друзів чи просто добрих знайомих. Передплативши його своїм близьким, ви п’ять разів на тиждень посилатимете їм ширий, цікавий, інформаційний привіт! Особисто я вже декілька років поспіль передплачую газету своїм дітям, які мешкають у сусідньому районі. «Голос України» — мої новорічний та різдвяний подарунки для них.

Любов ЛАГОДА.

Баштанка
Миколаївської області.

Пані Галина — пенсіонерка зі Львова. Пенсія — 380 гривень, а ще є хворий чоловік, діти, внуки. Щоб не вмерти з голоду і допомагати рідним, в середньому раз на тиждень вона купує цигарки й горілку, сідає у потяг і їде до Польщі. Перетнувши кордон, разом з такими само жінками пані Галина стає при дорозі біля базару, витягує горілку й починає зазивати «клієнтів». Розмовляти зі мною пенсіонерка спочатку відмовлялася, проте, коли я пообіцяла їй за розмову п'ять злотих (8 гривень), погодилася відповісти на кілька запитань.

— А що робити? — виправдовувалася вона. — Жити якось мушу. Як їду сюди, то беру «Біленьку», кілька блоків цигарок. А як повертаюся, то на те, що зароблю, купую ковбаси, внукам йогурти.

— Чи вигідно продавати цигарки й горілку?

— За блок цигарок й півлітра прошу 38 злотих (близько 60 гривень).

— Наскільки складно займатися такою торгівлею?

— Важко доводиться. Спочатку їду сюди поїздом, потім тут стою, спродуюся. Часом по вісім годин чекаю, поки хтось купить.

Коли цигарками топлять електростанцію

Контрабанда цигарок — найбільша проблема польських митників. Легально одна людина може провезти блок цигарок. Проте ціна однієї пачки «Мальборо» у нас — чотири гривні (а якщо братимете оптом, то ще дешевше), а у Польщі — близько шести злотих (10 гривень). Така різниця цін — основна причина контрабанди. В цьому переконаний керівник митниці у Медиці (один з українсько-польських пунктів перетину кордону) Сильвестр Сосновський. Поки ця різниця існуватиме, процвітатиме і контрабанда. За його словами, польський уряд звертався до Євросоюзу, щоб знизити акцизи на цигарки, щоб вартість польських цигарок не дуже відрізнялася від української. Проте у Брюсселі на це відповіли обіцяною... підвищити акцизи ще на 10 відсотків. На думку керівника митниці, кожен такий відсоток сприятиме зростанню контрабанди.

За даними Митної палати у Підкарпатському воєводстві, за три квартали цього року було конфісковано 2,5 мільйона (!) пачок цигарок. Продавати їх у Польщі заборонено, бо вони не мають відповідних сертифікатів якості. Тож митники уклали угоду з електростанцією у Стальовій Волі, де весь конфіскаційний матеріал згодом буде переплавлено. Сьогодні на складах польських митниць нагромаджено близько 11 мільйонів пачок цигарок.

Проте конфісковувати їх щораз складніше, бо контрабандисти постійно вдосконалюють свої «методи роботи». Так, за словами митників, найчастіше блоки цигарок ховають під дахами автобусів й вагонів, у колеса й інші частини автомобілів. Траплялися випадки, коли у вантажній цистерні тисячі блоків були залиті олією, і у такому вигляді їх намагалися переправити до Польщі. А ще ми на власні очі бачили, як, розкручуючи один з вагонів потяга Чернівці—Перемишль, митники діставали з даху сотні блоків.

З'ясувалося, що на залізниці контрабандисти діють за такою схемою: коли поїзд виїжджає з України, вони розкручують усі порожнини у потязі й запахають туди цигарки. Провідники, звичайно, знають про те, що діється у них у вагоні, але заплющують на це очі. «Моє життя мені дорожче, — сказала провідниця одного з вагонів потяга Чернівці—Перемишль Надія. — Вони мені кажуть, піти погуляти на годинку, я й їду. І бачити не хочу, що тут діється». Потім, коли поїзд прибуває на станцію у Польщі, контрабандисти виходять, а товар залишається у потязі. Митники за цей час намагаються знайти якомога більше цигарок. Проте на зміні працює близько двадцяти осіб, і оглянути усі вагони вони не встигають. Тому значний відсоток «закручених» блоків залишається. Коли поїзд вирушає назад до України, контрабандисти повертаються, дістають цигарки і викидають їх дорогою до кордону.

А потім поспішаю на піший перехід. А там — черги. Інколи теж по вісім годин стоїмо. І в сніг, і в спеку. Що поробиш? Таке життя!

Сусідка пані Галини теж продає цигарки і горілку. Каже, що у Мостиській, де вона мешкає, влаштуватися на роботу неможливо. А у неї донька навчається у вузі. За що треба платити. Ось і доводиться приїжджати на кордон, щоб хоч якось прогостувати сім'ю. «Ви ще питаєте, чи легка це праця, — розпочинає каже жінка. — Ви подивіться на мене. Думаєте, я пенсіонерка? А мені 48 років!»

Ось який вигляд мають середньостатистичні контрабандисти на українсько-польському кордоні. «Бєда» — так, з наголосом на першому складі, у Польщі називають прикордонні території з Україною. Звідки таке уявлення? Саме через те, що тисячі таких Галин, Наталь, Оксан щодня штурмують кордон Євросоюзу з метою провезти товар і заробити. Як саме польські митники борються з контрабандою — група українських журналістів мала можливість довідатися під час «Журналістських майстерень», організованих фундацією «Партнерство задля демократії».

Пенсіонерки шукають «клієнтів».

на кордоні

Мавпу — в дитяче крісло, вужів і черепах — під капот

Це лише одна з найпримітивніших схем діяльності контрабандистів. А бувають й такі, які вдається викрити лише випадково. Приміром, за словами прес-секретаря Митної палати Підкарпатського воєводства Малгожати Айзенбергер-Блехарської, був випадок, коли подружжя з України з немовлям перетнули українсько-польський кордон. Батьки їхали на передніх сидіннях легкового автомобіля, а малюк — у дитячому кріселку на задньому. Проїхавши кілька кілометрів від кордону, вони потрапили у незначну аварію. Складно уявити, наскільки здивованими були поліцейські, які приїхали оформляти пригоду, коли, придивившись, побачили, що на кріселку вбрана у дитячий одяг сидить... мавпочка.

Інший цікавий випадок. Майже тисячею живих черепах виявилася нафарширована «Волга», водій якої намагався перевезти нелегально земноводних через

кордон. Черепах посклеювали та позапиляли у всі порожнини машини, включно з місцями за фарами.

Митники кажуть, часом, коли контрабандисти розуміють, що живий товар провезти не вдається, аби не бути ввіяними на гарячому, випускають тварин і рептилій. Через це у прикордонних районах розвелось багато вужів та черепах.

Виявляти більше контрабанди митникам допомагає сучасне обладнання. За словами Малгожати Айзенбергер-Блехарської, раніше головним знаряддям боротьби з контрабандистами була викрутка, за допомогою якої знаходили нелегальний товар. Тепер, і не в останню чергу завдяки допомозі Євросоюзу, їх оснащення значно поліпшилося. Є, зокрема, і такі прилади, які допомагають виявити, скажімо, чи цілком цистерни заповнені рідиною, чи там наявні тверді предмети. Хоча через брак пунктів пропуску з Україною (їх у Підкарпатському воєводстві лише три) усі контрабандні товари знайти неможливо. Приміром, у Медиці за 12 годин кордон перетинає близько дев'яти тисяч осіб. У Корчовій за той самий час — 800 легкових авто і 200 вантажівок.

Звичайно, перевірити всіх у такому режимі не вдається. Це породжує корупцію. Польські митники переконували, що з їхнього боку хабарів не беруть. Причина — на пунктах пропуску усе максимально автоматизовано. Якщо, наприклад, вантажівка, переїхавши ваги, заважить більше 42 тонн, то штраф виписується автоматично. Крім того, техніка сама фотографує машини і накопичує знімки. А за роботою прикордонників і митників, приміром, у Корчовій лише з польського боку кордону стежать 80 камер. Тож вплив людей мінімальний.

Чесно кажучи, у повну відсутність хабарництва важко повірити. Підтвердження — з одного боку, величезні обертоти контрабанди (як вже зазначалося, самих цигарок за останні три квартали — 2,5 мільйона пачок), з другого — гучні справи проти прикордонників. Так, дев'ятого листопада

цього року районний суд Перемишля саме за хабарництво звільнив з роботи та засудив на 1—6 років ув'язнення умовно 40 польських прикордонників. Як розповів голова районного суду Анджей Ковальчик, справа складалася з-понад 40 томів.

Вражає і те, що за таких обертів контрабанди поліція, прокуратура й суд практично не фіксують значних правопорушень на кордоні і у воєводстві. Зокрема, у районному суді Перемишля повідомили, що за перші три квартали цього року лише 814 громадян України було притягнуто до суду. З них 681 — за контрабанду цигарок, 65 — за нелегальний перетин кордону. При цьому лише одного українця було засуджено до тюремного ув'язнення — за напад на пункт обміну валют. Решта отримали покарання умовно. А за словами коменданта поліції Перемишля Артура Єндруха, цього року лише три відсотки злочинів на території міста було вчинено іноземцями. Тож складається враження, що правоохоронці не помічають багатьох злочинів, або не хочуть помічати...

Моя професія — «мурашка»

Проте нині на кордоні з'явилися і, так би мовити, напівлегальні контрабандисти. Це люди, професія яких — возити товар через кордон. У Польщі їх називають «мурашками». Напівлегальні через те, що, з одного боку, вони провозять речі (шкарпетки, шарфики, електролампи, кофтинки, скатертини), не порушуючи митних правил. Порушенням є те, що, перетинаючи кордон, вони декларують товар як особистий, але, вийшовши за межі митниці, здають його і отримують свій процент. Цим, власне, вони і відрізняються від наших «човників». Ті їдуть, скажімо, до Туреччини, купують там речі і потім продають їх в Україні дорожче. «Мурашки» речей не продають і не купують. Вони їх лише перевозять, отримуючи за це два відсотки від вартості товару.

Побачити «мурашок» ми змогли у потязі Чернівці—Перемишль, де разом з митниками проводили огляд вагонів. Загальний вагон потяга вражав передусім запахом. Уявіть, жодне вікно не відчиняється у місці, де майже три години перебуває сотня людей. У кожному купе плацкартного типу сидить по вісім осіб. На відміну від торгівок горілкою та цигарками, тут і чоловіки, і жінки. Усі різного віку. Більшість з них розмовляти з журналістами відмовилися. Кажуть, нема про що. Ті, хто зголосився, нарікали на те, що українські прикордонники ставлять по чотири печатки за перехід кордону у два боки, а поляки тільки дві. Через це паспорт доводиться замінювати кожних два місяці. Щоб отримати новий, потрібно заплатити 230 гривень і чекати по два місяці. А це для «мурашок» — великий збиток. Більшість з них живуть у прикордонних містечках, де немає роботи. Ось вони і заробляють переправлянням речей через кордон. Одна жінка, яка відмовилася називати своє ім'я, розповіла, що їздить так мало не щодня. Білет з Мостиської до Перемишля коштує 23 гривні. У неї є свої, як вона каже, «постачальники» з одеського ринку «Сьомий кілометр». У них бере товар, а у Перемишлі віддає.

«Знаєте, дуже це тяжко — возити речі, — розкажує співбесідниця. — Ось у мене дві торби. Разом з ними стоимою на митниці дві години. Потім поїду назад. Тільки вже не поїздом. Щоб було дешевше, їду на піший перехід. А там теж черги. Іноді стоїмо навіть по вісім годин. Були випадки, коли у тих чергах людям ставало зле».

Коли поїзд зупинився, «мурашки» кинулися до тюків і побігли до митниці, щоб випередити сусіда у черзі. Це мало жахливий вигляд. Сотні людей, серед яких жінки і підлітки, з величезними пакунками бігли пероном. Кількох моїх співрозмовниць митники не пропустили через кордон. Сказали, що везуть забагато однакових речей. «Нічого, — посміхаючись, сказала мені одна з невдах, — завтра приїдемо знову». Вийшовши за межі митниці, я побачила, що на «мурашок» справді чекають люди. До речі, добре одягнуті, на непоганих автомобілях.

Замість висновку

Я запитала у Малгожати Айзенбергер-Блехарської, яка працює на митниці уже шістнадцять років, чи має контрабанда національність? На що пані Малгожата відповіла, не задумуючись, — ні. «Коли у нас починаються канікули, то навіть школярі йдуть через піший перехід в Україну, купують там по кілька блоків цигарок і повертаються. У нас тут теж проблеми з працевлаштуванням». Виходить, контрабанда — це результат безробіття, низького соціального забезпечення, недостатньої співпраці між прикордонними регіонами. Одним словом, контрабанду породжує «бєда».

Тетяна ПАСОВА.

Перемишль—Київ.

Фото автора.

Останній день Радянського Союзу

П'ятнадцять років тому, 8 грудня, у Біловезькій Пущі закінчилася епоха Радянського Союзу. Тоді підписанти промов не виголошували. Розробники були за спинами керівників. До кадру фотожурналіста потрапили тільки троє: Леонід Кравчук, Борис Єльцин і Станіслав Шушкевич (на знімку). Можливо, й досі не всі знають, що під історичними Біловезькими угодами стоїть не три підписи, а шість. Від Росії їх підписав тодішній глава уряду Геннадій Бурбуліс, від України та Білорусі — його колеги Вітольд Фокін та В'ячеслав Кебич.

Попри те, що відтоді минуло 15 років, інтерес до біловезьких подій не зменшується. Тодішній голова Верховної Ради Білорусі Станіслав Шушкевич в одному із своїх численних інтерв'ю якось зауважив: «Я вже стільки про це розповідав, що мені скоро доведеться вигадувати, аби було цікаво слухати». Але політики і політологи досі сперечаються: хто був ініціатором, в якій ланцюзі зібрався «три зубри», скільки прийняли на груди, що зважилися покласти край сімдесятирічній історії Радянського Союзу. «Нехай зберуться три губернатори і спробують розвалити Сполучені Штати!» — відповідає на це колишній президент України Леонід Кравчук... Тепер, коли вже минуло чимало часу, з'ясувалося, що, запрошуючи до себе президентів України та Росії, білоруська сторона навіть не здогадувалася, чим може закінчитися та зустріч. Принаймні так запевняє В'ячеслав КЕБИЧ, який нині очолює Торгово-фінансовий союз Білорусі.

— Ми просто вирішили поговорити про долю Радянського Союзу. Оскільки стався путч, у Росії з'явився новий президент, в Україні відбувся референдум... Тому за пропозицією Єльцина вирішили, щоб лідери трьох слов'янських держав зустрілися і переговорили, яким вони бачать майбутнє Союзу. Ось яка була офіційна ме-

та, принаймні у нашої делегації.

— Кажуть, зустріч була спонтанна?

— Так, з боку України та Білорусі. Але вона не була спонтанна з боку Росії. Як потім з'ясувалося, Єльцин їхав з вельми і вельми підготовленими документами. Він їхав, щоб відібрати владу у Горбачова.

— Хто першим озвучив ідею розпустити Радянський Союз?

— Звичайно, Росія. Це було несподіванкою і для білоруської сторони, і для української. Тим паче що тоді між Кравчуком і Єльциним були нагнітані стосунки. Тож уявити, що між ними могла бути якась попередня домовленість, неможливо. До речі, ми були настільки не готові до такого перебігу подій, що, коли довелося друкувати документи, з'ясували, що немає секретарки. Довелося шукати її в сусідньому колгоспі...

— Ви пам'ятаєте той зламний момент, коли Леонід Кравчук пристав на пропозицію Єльцина?

— Звісно, пам'ятаю. Річ

у тім, що першочерговим завданням білорусів було помирити Кравчука і Єльцина. І в перший день приїзду за вечерею між жодних серйозних рішень не ухвалювали. Потім між Кравчуком і Єльциним відбулася конфіденційна розмова. І коли наступного ранку ми сіли готувати меморандум за результатами зустрічі, Росія запропонувала документ про надання найбільшої самостійності всім союзним республікам. І готували саме цю угоду. Але коли документ був фактично готовий, Росія запропонувала наступний пункт: у зв'язку з цим денонсувати

мію, єдиний ринок.

— Кажуть, доля СРСР вирішувалася у лазеньці...

— Ну що ви! Це — пусті балачки! Українська делегація взагалі в лазню не ходила. Це я точно кажу вам. Єльцин ходив, але це було як вечірне дозвілля. Переговори там не велися.

— І що, навіть не випивали?

— Скажіть мені, будь ласка, коли збираються великі люди, хіба без цього обходиться? Якби ви приїхали до мене в гості, хіба ми без цього обійшлися б? Але п'яних не було.

— Кажуть також, що тоді в Біловезькій Пущі побо-

сив час відльоту літака. Очевидно, про всяк випадок.

...Секретарку, якій випала честь друкувати історичний документ, звали Євгенія Патейчук. Знайоми називають її жінкою, котра розвалила країну. Євгенія Андріївна мешкає в сусідньому селі Каменюки. Того дня вона готувала святкову вечерю — відзначали ювілей чоловіка.

«Мене завели до кімнатки і наказали чекати. А я навіть розчестися не встигла. Так і просиділа кілька годин у шапці», — розповідала вона згодом журналістам. Хвилювалася Євгенія Андріївна і про те, як гості пос-

тавляться до відсутності господині. Спробувала зателефонувати додому, але всі телефони було вимкнено.

Перші листочки, написані від руки, їй приніс Геннадій Бурбуліс. Запитав: «Вам краще диктувати чи розберете почерк?». Від хвилювання у першому ж слові «договір» вона зробила дві помилки...

Геннадій Бурбуліс нині представник адміністрації Новгородської області у Раді Федерації ФЗ РФ. Зі звинуваченням, що, мовляв, зібрався і розвалили Союз, не погоджується. «Був час, коли я вважав, що ключовим моментом у розпаді СРСР є 8 грудня 1991 року — підписання Біловезьких угод. Але нині очевидно, що величезна будівля радянської державної машини впала в серпні, під час путчу».

«Нам вистачило розуму і мужності назвати речі своїми іменами, і юридично, і політично констатувати те, що, на превеликий жаль, уже сталося. Радянський Союз де-факто припинив існування. Оформивши це де-факто, ми попередили ще небезпечніший сценарій. Можливо, навіть балканський».

Вітольд Павлович Фокін згадувати події 15-річної давнини сьогодні не хоче. Від інтерв'ю «Голосу України» він відмовився. Секретар Вітольда Павловича уточнила, що він узагалі не бажає давати інтерв'ю жодному кореспондентові.

Тодішній міністр закордонних справ Білорусі Петро Кравченко писав у своїх спогадах, що ще перед початком переговорів Фокін сказав Кебичу: «Ну що, Славо. Вляпалися ми з тобою в історію!». Згадує він і реакцію Вітольда Павловича на пропозицію Кебича поставити свої підписи під документами: «Славо, що ти робиш? Навіщо тобі це? Давай залишимося осторонь!». Проте підпис Фокіна все-таки з'явився...

За словами Петра Кравченка, те, що Україна приєдналася до СНД — теж заслуга тодішнього українського прем'єра. Мовляв, саме він переконав Леоніда Кравчука, який, послаючись на результати референдуму, не погоджувався на створення нового об'єднання, підписати договір про СНД. Чи справді було саме так? Нагадаю, дізнатися у самого Вітольда Павловича не вдалося.

І нарешті — про 100 грам... «На тверезу голову все було, — запевняє в одному з інтерв'ю тодішній директор заповідника Біловезька Пуща Сергій Балюк. — Після вже замочували, по 100 грам випили... Як від'їжджали, Єльцин був трохи напідпитку. Решта — нормальні».

Наталя ФІЛІПЧУК.

Фото з сайту www.soverkan.ru

договір 1922 року про створення СРСР.

— Як відреагував на це Леонід Кравчук?

— Він розумів, що створення СНД дає фактично повну незалежність Україні. До речі, згідно з підписаними тоді документами, СНД передбачав єдину зовнішню політику з головних напрямів, єдину грошову систему, єдиний митний простір, єдину ар-

ювалися гніву Михайла Горбачова, арештів чи військової атаки...

— Ні. Горбачов взагалі нічого не знав. Знав, що ми зібрався, але з якою метою — ні. Коли документи вже підписали, Єльцин зателефонував Бушу, а після цього Шушкевич — Горбачову. Інформації про можливі силові дії у нас не було. Інша річ, Єльцин весь час перено-

■ ОГОЛОШЕННЯ

Державне відкрите акціонерне товариство «Харківкнига» повідомляє, що 25 січня 2007 року о 10:00 за адресою: м. Київ, Музейний провулок, 12, відбудуться загальні збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати діяльності товариства за 2006 рік.
  2. Затвердження планів товариства на 2007 рік.
  3. Внесення змін до статуту товариства (затвердження нової редакції статуту).
  4. Про віднесення витрат, пов'язаних з проведенням аудиторської перевірки товариства.
  5. Відкликання (звільнення) та обрання членів спостережної (наглядової) ради товариства.
  6. Про укладання контракту з головою правління товариства.
  7. Відкликання (звільнення) і утворення виконавчого органу товариства.
  8. Відкликання (звільнення) і утворення ревізійної комісії (ревізора) товариства.
  9. Про надання дозволу виконавчому органу товариства на розпорядження майном (необоротні активи) Товариства в тому числі шляхом відчуження, передачі в користування (оренду, лізинг, найм тощо).
- Реєстрація акціонерів здійснюватиметься з 09:45 до 09:55 25.01.2007 р.
- Правління ДВАТ «Харківкнига».

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) ухвалою від 06.10.2006 порушив провадження у справі № 18/325 про банкрутство Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Обрій» (код за ЄДРПОУ 30827377, адреса: 37500, Полтавська область, Лубенський район, с. Тишки, р/р 26008203471001 в АК АПБ «Україна», м. Лубни, МФО 331230).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Гриценка Івана Павловича (ліцензія на право провадження діяльності арбітражного керуючого серія АВ № 081011 від 04.05.2006 (36009, м. Полтава, вул. Степана Кондратенка, 6, 2 поверх)).

Письмові заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення.

Робота міні-виробником

(птахівництво, виробництво ковбас та міні-обладнання)

Вимоги: наявність вільної кімнати або невеликого приміщення.

Витрати: 93 грн.

Зарплата: від 1600 грн./міс.

Пов'язано лише з виробництвом.

Всю продукцію викупуємо.

Детальна інформація надсилається поштою.

Формуємо представництва по всій Україні.

Коротке резюме: 79041, м. Львів-41, вул. Городоцька, 154, оф. 4, ПП «Експерт».

■ РЕПЛІКА

Мистецтво доїння бичків,

або Як Сумщину в лідери виводили...

Первістком у справі «підняття» області на економічний щит став Микола Лаврик. Як результат, через якихось чотири місяці після його призначення на посаду голови Сумської облдержадміністрації, за його словами, Сумщина незбагненним чином з останнього місяця перекочувала до чільної дванадцятки українських регіонів. Наступниця Миколи Івановича — Ніна Гаркава не менш вправно увесє нинішній рік на всіх сесіях облради, колегіях та нарадах закріплювала область на тих само лідерських позиціях, а з деяких показників навіть рістиче вводила до п'ятірки-сімки кращих в Україні. І робила це з таким запалом і переконанням, що врешті-решт повірили в це і її підлеглі.

Перед мною статистичний бюлетень соціально-економічного становища Сумської області з доробком за січень-жовтень 2006 року, в якому звучать ті самі переможні литаври. Візьмімо розділ «Промисловість», в якому зазначено, що порівняно з жовтнем минулого року та за січень-жовтень ц. р. проти відповідного періоду минулого року промислове виробництво зросло відповідно на 7,2 відсотка і 3,5 відсотка. А тепер скажіть мені, добрі люди, про яке зростання обсягів виробництва може йтися, якщо за 10 місяців попереднього року його прирости становили 112,9, а нинішнього ледве досягли 103,5 відсотка?

За моїми підрахунками, виходить, що промислового «злету» область досягла за рахунок гри з цифрами, про що свідчить таблиця темпів приросту, що подані у порівняльних цінах. Тобто без урахування темпів інфляції, які з початку нинішнього року наблизилися до 9-відсоткової позначки. І все ж припустімо, що Сумщина й справді почала виборсуватися з економічної безодні. Чому тоді на тлі півторарічного «влетенського» підйому економіки заборованість із заробітної плати залишилася на минулорічному рівні і, як торік, становить майже 34 мільйони гривень? Це запитання, вважаю, і є вашою відповіддю на «малинові дзвони» економічного зростання.

Крапки над «і» розставив Міжнародний

центр перспективних досліджень, який за дорученням секретаріату Президента України визначив рівень соціально-економічного розвитку областей України за 27-бальною шкалою. Для визначення загальної картини динаміки розвитку кожної області експерти здійснювали незалежне оцінювання за двома підрейтингами. Спершу аналізували, наскільки в кожному регіоні поліпшується соціальне життя людей. Назва цього підрейтингу — «Алгоритмовий ритм добробуту населення». Для його визначення до уваги бралися показники безробіття в регіоні, розміри реальних заробітків (підвищення зарплат з урахуванням інфляції), доходи на одного члена сім'ї, зростання прибутків у роздрібній торгівлі, приріст кількості населення. Назва другого підрейтингу — «Бізнес-середовище». Експерти скрупульозно порівнювали показники зростання обсягів виробництва в кожному окремому регіоні, збільшення інвестицій, зокрема, збільшення іноземних інвестицій. Після чого показники обох підрейтингів підсумовували і узагальнювали.

«Зведений рейтинг розвитку міст і регіонів у 2006 році за 27-бальною шкалою», який 2 листопада було надруковано в газеті «Експерт», остаточно скнув полуду з очей мешканців Сумщини.

«...Стурбованість, — пише часопис, — викликають Житомирська, Чернігівська і Сумська області, які посіли три останні місця. Ці регіони умовно належать до «депресивних». Адже вони «традиційно» рік у рік за соціально-економічними показниками пасуть задніх».

Як можна здогадатися, Сумщина в цьому рейтинговому списку — 27-ма, тобто остання, і пасе задніх «аж» із 5,3 бала. Ось така правда життя. Зрештою, для напускання туману та вішання локшини на людські вуха великого розуму не потрібно. Тож сумчани тепер бояться, щоб черговий керівник області не опанував технологію «надоїв» і не повів регіон до соціально-економічного «розквіту».

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Постановами Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул.. Б. Хмельницького, 44-б) визнано банкрутами та відкрито ліквідаційну процедуру:		
1. від 17.02.2006 р. по справі № 15/83-б про банкрутство ТОВ «Зодіак» , код ЄДРПОУ 23519006, 03162, м. Київ, вул. 50-річчя Жовтня, 18-б, кв. 31;		
2. від 04.04.2006 р. по справі № 15/222-б про банкрутство ПП «Камеон» , код ЄДРПОУ 32854947, 03062, м. Київ, пр-т Перемоги, 67, літера А, Б;		
3. від 17.05.2006 р. по справі № 15/370-б про банкрутство ПП «Ажан» , код ЄДРПОУ 32919862, 03115, м. Київ, пр-т Перемоги, 136, к. 34;		
4. від 17.05.2006 р. по справі № 15/369-б про банкрутство ТОВ «Мята» , код ЄДРПОУ 25403621, 03115, м. Київ, вул. Академіка Булаховського, 16/8;		
5. від 09.06.2006 р. по справі № 15/402-б про банкрутство ПП «Ніцахон» , код ЄДРПОУ 31481805, 03164, м. Київ, вул. Ромена Ролана, 4-Б;		
6. від 07.11.2006 р. по справі № 15/690-б про банкрутство ПП «Лена-ліс» , код ЄДРПОУ 31481899, 03162, м. Київ, вул. Якутська, 7;		
7. від 17.10.2006 р. по справі № 15/576-б про банкрутство ТОВ «Моноліт» , код ЄДРПОУ, 21539039, 03134, м. Київ, вул. Якутська, 7;		
8. від 03.10.2006 р. по справі № 15/579-б про банкрутство ПП «Святогор» , код ЄДРПОУ 32210626, 03148, м. Київ, вул. Сім'ї Сосніних, 3;		
9. від 03.10.2006 р. по справі № 15/580-б про банкрутство ПП «Абсолют 3» , код ЄДРПОУ 32596300, 03164, м. Київ, вул. Генерала Наумова, 23-Б;		
10. від 03.10.2006 р. по справі № 15/582-б про банкрутство ТОВ «Континенталь-Сервіс» , код ЄДРПОУ 32424847, 04128, м. Київ, вул. Академіка Туполева, 17;		
11. від 09.11.2006 р. по справі № 15/705-б про банкрутство ТОВ «Геоцинт» , код ЄДРПОУ 32311710, 03164, м. Київ, вул. Генерала Наумова, 23-Б;		
12. від 05.10.2006 р. по справі № 15/581-б про банкрутство ТОВ «Магія чистоти» , код ЄДРПОУ 32853896, 03148, м. Київ, вул. Героїв Космосу, 4;		
13. від 07.11.2006 р. по справі № 15/691-б про банкрутство ПП «Практика-центр» , код ЄДРПОУ 30487706, м. Київ, 03146, м. Київ, пр-т Перемоги, 71/2;		
14. від 09.11.2006 р. по справі № 15/704-б про банкрутство ПП «Грін стар трейдерс» , код ЄДРПОУ 32529847, 04128, м. Київ, вул. академіка Туполева, 17;		
15. від 17.10.2006 р. по справі № 15/620-б про банкрутство ТОВ «Моноліт-С» , код ЄДРПОУ 31956678, 03164, м. Київ, вул. Генерала Наумова, 23-Б;		
16. від 17.10.2006 р. по справі № 15/619-б про банкрутство ТОВ «Архбуд-С» , код ЄДРПОУ 31903207, 03179, м. Київ, вул. Адмірала Ушакова, 16, кв. 15;		
17. від 17.10.2006 р. по справі № 15/618-б про банкрутство ПП «Дороніт» , код ЄДРПОУ 32595841, 03164, м. Київ, вул. Генерала Наумова, 23-Б;		
18. від 02.11.2006 р. по справі № 15/665-б про банкрутство ТОВ «Рондо-плюс» , код ЄДРПОУ 24572497, 03062, м. Київ, вул. Академіка Туполева, 1;		
19. від 02.11.2006 р. по справі № 15/664-б про банкрутство ТОВ «НТВФ Інтеп» , код ЄДРПОУ 14285286, 03115, м. Київ, вул. Крамськото, 21-А;		
20. від 02.11.2006 р. по справі № 15/666-б про банкрутство ПП «Техінтекс» , код ЄДРПОУ 31753013, 03115, м. Київ, пр-т Перемоги, 122-А, кв. 8;		
21. від 07.11.2006 р. по справі № 15/677-б про банкрутство ВАТ «ТД «Колос» , код ЄДРПОУ 30348519, 03142, м. Київ, вул. Крижанівського, 3;		
22. від 07.11.2006 р. по справі № 15/678-б про банкрутство ТОВ «Ферум» , код ЄДРПОУ 31752661, 03164, м. Київ, вул. Генерала Наумова, 1;		
23. від 16.11.2006 р. по справі № 15/727-б про банкрутство ПП «Віоланс» , код ЄДРПОУ 30018017, 03164, м. Київ, вул. Підлісна, 8;		
24. від 23.11.2006 р. по справі № 15/617-б про банкрутство ПП «А. А. А. А. А. А. А. А. А. А.» , код ЄДРПОУ 32775180, 03164, м. Київ, вул. Генерала Наумова, 31-А, кв. 141;		
25. від 30.08.2006 р. по справі № 23/312-б про банкрутство ПП «Кубачі» , код ЄДРПОУ 31349979, 03179, м. Київ, вул. Львівська, 51, кв.7;		
26. від 30.08.2006 р. по справі № 23/309-б про банкрутство ПП «Росекспорт» , код ЄДРПОУ 32311951, 03164, м. Київ, вул.. Г. Наумова, 23-б;		
27. від 30.08.2006 р. по справі № 23/311-б про банкрутство ТОВ «Укртехбед» , код ЄДРПОУ 31780210, 04128, м. Київ, вул. Академіка Туполева, 17;		
28. від 30.08.2006 р. по справі № 23/310-б про банкрутство ТОВ «Гранд-С» , код ЄДРПОУ 32210914, 03164, м. Київ, вул. Клавдіївська, 24;		
29. від 30.08.2006 р. по справі № 23/308-б про банкрутство ТОВ «Амір-С» , код ЄДРПОУ 33154128, 03062, м. Київ, вул. Червонозаводська, 7;		
30. від 14.09.2006 р. по справі № 23/343-б про банкрутство ПП «Торгторпром» , код ЄДРПОУ 32312557, 03164, м. Київ, вул. Генерала Наумова, 23-б;		
31. від 14.09.2006 р. по справі № 23/346-б про банкрутство ПП «Пегас-Л» , код ЄДРПОУ 31903212, 03134, м. Київ, вул. Якутська, 7-а;		
32. від 14.09.2006 р. по справі № 23/339-б про банкрутство ПП «Альтаір С» , код ЄДРПОУ 32557785, 03115, м. Київ, вул. Святошинська, 3;		
33. від 14.09.2006 р. по справі № 23/338-б про банкрутство ТОВ «Роко Сервіс» , код ЄДРПОУ 32385358, 03164, м. Київ, вул. Генерала Наумова, 23-б;		
34. від 14.09.2006 р. по справі № 23/341-б про банкрутство ПП «Благовісний і партнери» , код ЄДРПОУ 32558417, 03062, м. Київ, вул. Червонозаводська, 7;		
35. від 14.09.2006 р. по справі № 23/342-б про банкрутство ТОВ «Нова Ера» , код ЄДРПОУ 3184526, 04128, м. Київ, вул. Академіка Туполева, 17;		
36. від 14.09.2006 р. по справі № 23/345-б про банкрутство ПП «Аеліта-М» , код ЄДРПОУ 24384063, 01000, м. Київ, прос. Перемоги, 67;		
37. від 14.09.2006 р. по справі № 23/344-б про банкрутство ТОВ «Елаів Дент» , код ЄДРПОУ 32557633, 04128, м. Київ, вул. Академіка Туполева, 17;		
38. від 24.10.2006 р. по справі № 23/466-б про банкрутство ТОВ «Браво» , код ЄДРПОУ 30211628, 03115, м. Київ, вул. Львівська, 1;		
39. від 14.09.2006 р. по справі № 23/340-б про банкрутство ПП «Прокма-Дон» , код ЄДРПОУ 32312913, 03164, м. Київ, вул. Генерала Наумова, 23-б;		
40. від 24.10.2006 р. по справі № 23/467-б про банкрутство ТОВ «Селена компані» , код ЄДРПОУ 31813999, 04128, м. Київ, вул. Академіка Туполева, 17;		
41. від 24.10.2006 р. по справі № 23/468-б про банкрутство ПП « Видавництво Світлани Зоряної» , код ЄДРПОУ 32113080, 03062, м. Київ, пр-т. Перемоги, 67;		
42. від 24.10.2006 р. по справі № 23/469-б про банкрутство ПП «Вільямс» , код ЄДРПОУ 31481506, 03158, м. Київ, пр-т Відрадний. 52-А, к. 56.		
Ліквідатором по справах № 15/222-б, № 15/83-б, № 15/402-б, № 15/690-б, № 15/576-б, № 15/579-б, 15/580-б, № 15/582-б, № 15/705-б, 15/581-б, № 15/691-б, № 15/704-б, № 15/665-б, № 15/664-б, № 15/666-б, № 15/677-б, № 15/678-б, № 15/727-б, № 23/309-б, № 23/312-б, № 23/311-б, № 23/310-б, № 23/308-б, № 23/343-б, № 23/346-б, № 23/339-б, № 23/338-б, № 23/341-б, № 23/342-б, № 23/345-б, № 23/344-б, № 23/340-б, № 23/467-б, № 23/468-б та № 23/469-б призначено ДП1 у Святошинському р-ні м. Києва (03115, м. Київ, вул. Верховина, 9, тел. 423-23-85).		
Ліквідатором по справах № 15/618-б, № 15/619-б, № 15/620-б, № 15/370-б, № 15/617-б, № 23/466-б та № 15/369-б призначено арбітражного керуючого Гусара І. О. (01030, м. Київ-30, а/с 29, тел. 236-11-17).		

Господарський суд Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) ухвалою від 14 листопада 2006 р., по справі № 10/114-06 припинив процедуру ліквідації Товариства з обмеженою відповідальністю «Тиврів цегельний завод», індекс 23300, вул. Забужжя, буд. 7, смт. Тиврів, Вінницької області, код ЄДРПОУ 30175619, н/р 260077116, МФО 302247, ВАТ ВОД «Райффайзен банк «Аваль», м. Вінниця, по ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», перейшов до загальної судової процедури у справі про банкрутство.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Демець Ліну Василівну (ліцензія серія АБ № 176279 від 10 жовтня 2005 року), тел. 8 (0432) 35-63-09, адреса: 21016, м. Вінниця, а/с 5894.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 11.10.2006 року у справі № Б 26/133/05 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю промислово-інвестиційної компанії «Союзтехмаш», код ЄДРПОУ 31224842, адреса: м. Дніпропетровськ, вул. Івана Франка, 39, «а») боржника визнано банкрутом та відносно нього відкрито ліквідаційну процедуру відповідно до закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Ліквідатором по справі призначено арбітражного керуючого Ковальова Сергія Миколайовича (ліцензія АА 779241). Письмові вимоги кредиторів до банкрута направляти ліквідатору за адресою: 49027, м. Дніпропетровськ, а/с 49027.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв БВВ, 3-а) постановою від 14.11.2006 р. по справі №10/116 визнав банкрутом сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Ветеран» (92017, с. Комсомолец Лутугінського району Луганської області, поточний рахунок 2600703011090 у філії - Лутугінському відділенні ВАТ «Державний ощадний банк України», МФО 364296, ідент. код 30870951) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Рачок Роман Володимирович (ліцензія серії АВ №081092 від 03.07.2006 р., адреса для кореспонденції: 91033, м. Луганськ, вул. Оборона, 24).

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 11.04.2006 року по справі №44/568-б визнано банкрутом - суб'єкта підприємницької діяльності - фізичну особу Соловей Ілону Миколаївну (м. Київ, вул. Щусева, 8-А, кв. 70, ідентифікаційний код 2548515082) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено Лецкана Вячеслава Львовича (ліцензія серії АБ №271494 від 26.10.2005 р., 03057, м. Київ, вул. Довженка, 16-в, кв. 42).

Претензії кредиторів приймаються ліквідатором протягом місяця з дня опублікування даного оголошення.

Постановою Київського апеляційного господарського суду від 16.10.2006 р. було скасовано Ухвалу Господарського суду Чернігівської області від 19.07.2006 р. по справі № 9/128-б та поновлено провадження у справі про банкрутство ЗАТ «Агропромбуд» (16400, Чернігівська обл., м. Борзна, вул. Паризької комуні, 33, код ЄДРПОУ 03588301).

У разі виникнення запитань просимо звертатися за адресою: 01001, м. Київ, а/с В-523, контактна особа Бородій Олександр Васильович, тел. 8 (044) 331-55-47, факс 8 (044) 489-52-65.

ЗАКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «НІКОПОЛЬСЬКА ТРУБНА КОМПАНІЯ»

Повідомляє, що позачергові загальні збори акціонерів Товариства відбудуться 29 січня 2007 року об 11:00 годин за адресою: Україна, 53201, м. Нікополь Дніпропетровської області, пр. Трубників, 56, кабінет Глови Правління ЗАТ «Нікопольська трубна компанія» у приміщенні адміністративного корпусу ТПЦ ЗАТ «Нікопольська трубна компанія».

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про зміну найменування ЗАТ «НТК» та внесення відповідних змін до Статуту Товариства.

Реєстрація акціонерів та їх представників, які прибули для участі у зборах, буде проводитися 29 січня 2007 року з 10:00 до 10:45 години за місцем проведення загальних зборів. При реєстрації акціонерам товариства необхідно мати при собі паспорт, представникам акціонерів - паспорт і довіреність, оформлену у відповідальність до чинного законодавства України.

З матеріалами, пов'язаними з порядком денним зборів акціонерів, акціонери мають змогу ознайомитися до початку зборів особисто, звернувшись до Правління ЗАТ «НТК».

Довідки за телефонами: (05662) 9-62-08, (05662) 9-13-21. Правління ЗАТ «НТК».

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор АТ «Будинком»,

повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляються активи АТ «Будинком», які розташовані за адресою: м. Макіївка, вул. Фабриціуса, 1: 1. Комплекс будівель та споруд (будівля складу - бокси механічних майстерень літ. Д з прибудовою літ. д, загальна площа-629,4м²; будівля складу літ. В, загальна площа-105,7м²; будівля складу літ. Г, загальна площа- 141,4м²), початкова ціна продажу - 158557,00грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 7927,85грн. 2. Огорожа навколо складу, довжина 99,2 м. п., початкова ціна продажу - 6693,00грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 334,65грн. 3. фіксованими умовами конкурсу та технічною характеристикою майна можна ознайомитися у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу-17,00грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДОД ОАО «Райффайзен Банк Аваль», м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі в конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 10 календарних днів з дати публікації в газеті до 16.00 год. 18 грудня 2006р. включно. Конкурс відбудеться після 10 календарних днів з дати публікації інформації 19 грудня 2006р., об 11.00 за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8 в Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладають договір купівлі - продажу з ліквідатором АТ «Будинком».

Довідки за телефонами 304-77-83, 304-37-21.

Відкрите акціонерне товариство «Харцизький трубний завод»

Повідомляє про зміни та доповнення порядку денного Загальних зборів акціонерів товариства, які відбудуться 23 грудня 2006 року об 11:00 за адресою: м. Харцизьк Донецької області, вул. Чекаліна, 4, Палац культури ВАТ «Харцизький трубний завод», пунктом 5 наступного змісту:

5. Затвердження порядку розподілу частини прибутку за 2003 рік. Нумерацію пунктів 5-8 відповідно замінити на 6-9.

Всі інші питання порядку денного залишаються без змін.

Довідки за телефонами: (06257) 7-09-34, 7-12-22, 7-09-62.

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022 м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) від 20.11.06 р. по справі № Б-50/20-06 ТПК «Колін-Флекс» (код ЄДРПОУ 3179642) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Заривайка В. В. (ліц. АВ № 158306 від 23.10.06 р.), 61002 м. Харків, вул. Петровського, 6/8, тел. (057) 700-55-97.

Господарським судом Житомирської області (10014, м. Житомир) порушено справу №7/207-Б про визнання банкрутом Коростишівського міського комунального підприємства «Благоустрій» (Житомирська обл., м. Коростишів, вул. К. Лібкнехта, 6; код ЄДРПОУ 20420655).

Арбітражний керуючий Вербілюк Юрій Володимирович (м. Житомир, вул. Шорса, 153/а, кв. 23, тел.: 8-067-732-27-71).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушено справу №2/239-Б про визнання банкрутом сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю ім. Кармалюка (32251, с. Волоське Деражнянського району Хмельницької області, р/р 260002139 в Деражнянському відділенні ХОД АППБ «Аваль», МФО 315966, код ЄДРПОУ 03788069).

Розпорядником майна призначено Шматлая Юрія Володимировича (м. Хмельницький, вул. Майборського, 12, кв. 23, ліцензія серії АВ №081150 від 24.07.2006 р.).

Письмові заяви кредиторів та можливих санаторів направляти в місячний термін з дня опублікування до господарського суду та розпорядника майна.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ДП ВАТ «Донбасенергобуд» БМУ «Миронівськенергобуд»,

повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс повторно виставляється дебіторська заборгованість ВАТ «ДЕК «Центренерго», початкова ціна продажу - 429142,00грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 21457,10грн. З фіксованими умовами конкурсу можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДОД ОАО «Райффайзен Банк Аваль» м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 7 календарних днів до 16.00 год. 15 грудня 2006р. включно. Конкурс відбудеться після 7 календарних днів 18 грудня 2006р., у ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області об 11.00 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором ДП ВАТ «Донбасенергобуд» БМУ «Миронівськенергобуд».

Довідки за телефонами: 304-37-21, 304-77-83.

9 грудня в Україні утримається тепла погода. Істотних опадів не передбачається. Температура вночі 1—7 градусів тепла, на Лівобережжі — від 3° морозу до 3° вище нуля; вдень 3—9° тепла, на півдні до +12

Квітка для зимового саду

■ КЛУМБА НА ПІДВІКОННІ

Закінчився сезон цвітіння осінніх квітів, але дуже хочеться продовжити квітучу красу і під час зимової холоднечі. Які квіти порадище вибрати?

Олена Ф.

Полтава.
Радить Владислава ПАТОКА, кандидат біологічних наук:

— Кращим вибором у цьому разі буде гіпеаструм — одна з найулюбленіших кімнатних рослин і чудова квітка для зимового саду на вікні. Цю дивовижну цибулинну квітку нескладно виростити у горщиках, а цвісти вона почне через 7—8 тижнів після посадки.

Гіпеаструм — квітка із субтропіків Південної Америки, тому для пишного цвітіння їй необхідні: сонячне розташування, гарний полив і регулярне підживлення і перед цвітінням, і після нього. Влітку бажано виносити квітку на балкон чи прикопати горщик у саду: велика кількість світла, повітря й тепла укріплюють цибулину, збільшують запас поживних речовин. У вересні полив скорочують, а горщик з квіткою ставлять у темне прохолодне місце. Листя

не зрізують, воно засихає саме.

У грудні—лютому гіпеаструми пробуджуються, випускаючи 1—2 квіткові стрілки, що свідчить про готовність цибулини до цвітіння. Після цього горщики з цибулинами слід перенести в затемнене тепле місце з температурою +20—23 градуси. Коли квітконос досягне 8—10 см, рослину вперше поливають і ставлять на світле вікно. Раніше поливати не слід, бо почне рости листя і цибулинні не вистачить сил для розвитку квітконоса.

Після цвітіння гіпеастроми треба одразу пересадити, поки в рослин не наростили листя і молоде коріння, що ускладнить пересадку. Хворі та

відмерлі корінці обрізують гострим ножом, ранки і зрізи дезинфікують порошком деревного вугілля. Посуд, куди висаджуватимете цибулину, має бути на 2—3 см більшим за діаметр цибулини. Земельна суміш — поживний ґрунт, що складається з рівних частин дернової, перегнійної, листової землі та піску. Доглядом гіпеастроми є легка дернова, перегнійна і торф'яна земля (1:2:1), з додаванням чверті деревної золи.

Щоб земля не закидала, в горщику має бути хороший дренаж (керамзит) шаром в 2 см. Під час посадки цибулину не можна заглиблювати в землю більше, ніж на половину. Пересаджені цибулини краще за все поливати з

піддону, щоб не утрамбовувати верхній шар ґрунту.

Під час вегетації (коли росте листя) використовують азотні добрива, з середини вегетації (червень) — фосфорні з додаванням калійних. Корисно суміщати мінеральні добрива з органічними (слабкий розчин коров'яку 1 раз на 10 днів протягом літа).

Розмножують гіпеаструм насінням і дітками. Насіння висівають у плошки з легким ґрунтом одразу, як підсохнуть насіннєві коробочки, оскільки воно швидко втрачає схожість. Коробочки утворюються, як правило, через місяць після завершення цвітіння (тому висіяти слід не пізніше, ніж за два місяці по тому, як спадуть квіти). Через місяць з'являються сходи. Доглядають як завжди: пікірують, поливають, підживлюють. Сіяння зацвітають на 3—4-й рік.

Розмноження дітками значно простіше: дітки з власними корінцями відсаджують від материнської рослини і розсаджують в окремі горшки. Залежно від догляду вони починають цвісти на другий чи третій рік.

Опанувавши технологію догляду за гіпеастромами, нескладно виростити ці королівські квіти в домі, а маючи кілька цибулин, домогтися їх плідного цвітіння, тим самим зберігаючи в домі чари літа.

■ БУДЬТЕ ЗДОРОВІ

Кашлю, дзуськи!

У зимову холоднечу, та й в умовах різких перепадів температур, зовсім не складно застудитися, а тому пропоную перевірені мною, мамою й бабусею рецепти лікування кашлю.

Дві-три чорні редьки нарізаю тонкими скибочками і рясно посипаю їх цукром. Через декілька годин з'являється сік редьки, змішаний з цукром. Приймаю по столовій ложці чотири-п'ять разів на день.

Добре допомагає при бронхітах свинячий здір (внутрішнє сало, що має вигляд сітки). Сальну сітку кладу в посуд і ставлю в тепло, але не гарячу духовку чи на дуже повільний вогонь, щоб із сітки стікло сало. Розтоплене сало зливаю в чистий сухий посуд і зберігаю в прохолодному місці. Для лікування одну десертну ложку здоров'я необхідно розчинити в гарячому молоці і пити теплим.

Також добре допомагають від кашлю розтирання (бажано на ніч) внутрішнім свинячим салом або топленим коров'ячим маслом.

Галина МАКАРЕНКО.

Крижопіль
Вінницької області.

■ СМАЧНОГО!

Торт «Сніжана»

Потрібно: 1 л густої сметани, по одній склянці цукру, цукрової пудри та борошна, 5 яєць, кокосова стружка, консервовані персики, чорнослив або будь-які інші фрукти.

Готуємо крем. За допомогою міксера збивайте сметану, поступово додаючи склянку цукрової пудри. Має утворитися густий крем.

Тісто. Збийте міксером 5 яєць, повільно додаючи склянку цукру. Зверніть увагу на те, що має утворитися густа піна. Додайте склянку борошна і перемішайте.

На дно форми для випікання покладіть пергаментний папір. Вилийте тісто у форму і випікайте у духовці до готовності.

Охолоджений бісквіт розріжте на 3 коржі. Кожен корж перемастіть кремом і викладіть порізані кубиками консервовані персики (або інші фрукти).

Боки «Сніжани» змастіть кремом і посипте кокосовою стружкою.

Перевірено: дуже смачно!

Вікторія ДВОРСЬКА.

Київ.

Сторінку підготували Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Оксана КАЛУГІНА.
Малюнки Олексія КУСТОВСЬКОГО

Як почистити личко?

У моєї доньки (їй 20 років) на обличчі дуже розширені пори. Косметолог, до якого ми зверталися, радить раз на півроку робити чистку. Але дочка боїться, що буде ще гірше. Порадьте, що їй робити?

Тетяна ШКУТЕНЧУК.

Суми.

Радить Ганна ГОЛЄВА, дерматолог:

— У багатьох дівчат і жінок, які до мене звертаються, — схожа проблема. Деякі довіряють косметологам, і вони задоволені результатами. А деяким механічна чистка не підходить.

Важливо пам'ятати, що згодом шкіра міняється. І якщо в 20 років вона у вас еластична і пружна, то в 30 може бути в'ялою. Адже часті розтягування її різними чистками призведуть до того, що стягти шкіру назад буде неможливо. Хіба що за допомогою пластичної хірургії.

Пам'ятайте, що в 20 років вам важливо зробити

так, щоб і в 30 ваша шкіра була такою, як 10 років тому. Тож я можу порадити робити різні маски (і у салонах, де фахівець підбере їх за типом вашої шкіри, і самостійно). У зимовий період ви можете вибрати маски в косметичних магазинах, аптеках. А влітку використовуйте фрукти й овочі. Як кажуть, те, що їсте, те й наносите на обличчя і шию.

А от ці народні рецепти допоможуть трохи звужити пори.

1. Насамперед у домашніх умовах використовуйте скраб для обличчя. Він допоможе очистити пори.

2. Збийте білок яйця і додайте до нього небагато (половину чайної ложки) соку лимона. Перемішайте і нанесіть на обличчя. Спокійно полежте 5—10 хвилин, а коли яйце почне висихати, ви відчуєте, як шкіра стягується. Змийте маску теплою водою і намажте кремом.

3. Можна використовувати косметичну глину. Є блакитна, рожева, чорна, біла, сіра. На кожному пакетику написано, якому типу шкіри вона підходить. Розведіть невелику кількість з водою або соком алое і нанесіть на обличчя. Коли висохне — змийте водою.

4. Дуже добре протирають ранком і ввечері (після умивання) обличчя кубиком льоду. Можна запарити ромашку (влітку — петрушку), процідити і заморозити рідину.

■ ГОСПОДИНІ НА ЗАМІТКУ

Чаклуємо над тістом

✓ Щоб пироги були розсипчастими і ніжними, у тісто треба класти тільки яєчні жовтки.

✓ 3 трюх склянок борошна виходить 800 г виробів без начинки.

✓ Дріжджове тісто підходить рівномірніше, якщо в нього вставити кілька макаронин.

✓ Щоб при смаженні піріжків чи пончиків у фритюрі олія не темнішала, в неї треба покласти сиру картоплину.

✓ Щоб листовий пиріг із фруктову начинкою краще спікся, нижній шар тіста в декількох місцях необхідно проколоти.

✓ При замішуванні тіста потрібно поступово тонким струмком уливати рідину в борошно і перемішувати, а не навпаки.

цього

8 ГРУДНЯ

■ 1591. Розпочалося селянсько-козацьке повстання під проводом гетьмана українських реєстрових козаків Кшиштофа Косинського. ■ 1876. Народилась актриса і письменниця Марія Слободівна. ■ 1917. Декретом Раднаркому ліквідовано Селянський поземельний банк, державний банк царської Росії, заснований для надання позичок селянам на купівлю землі. ■ 1926. Народився Реваз (Резо) Чхеїдзе, грузинський кінорежисер («Батько солдата», «Твій син, земле» та ін.). ■ 1941. Сполучені Штати оголосили війну Японії. ■ 1991. Біловезька угода. Президенти Росії, Білорусії та України підписали документ, який констатував, що Радянський Союз припинив своє існування.

Редактор номера
Віталій СУДДА.

Редколегія:

Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДА.

Головний редактор
Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

► Редакція не завжди підіпєє позицію авторів публікації.

► Рукописів не повертаємо.

► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2007 рік: для фізичних осіб — 3,50 грн. та 2,00 грн.

для підприємств і організацій — 10,00 грн на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайденок В. І. (Друкарня «Нормальне цень») 61068, м. Харків, вул. Тарасівська, 2а.

Зам. 267
ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 4553

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовуються інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

